

ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี
(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวชฎากาญจน์ เจริญรบ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี
(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวชฎากาญจน์ เจริญรบ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2546

4 223570 จ.3

ชฎากาญจน์ เจริญรบ. (2546). *ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ โดยจำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ซึ่งแยกเป็นแขนงวิชาการตลาด การบัญชี และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งหมด 246 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 4 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที(t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะใช้เปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่สังกัดของหน่วยงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาแขนงวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านวิชาการ นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ ว่ามีความเหมาะสมมากกว่านักศึกษาแขนงวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ ว่ามีความเหมาะสมมากกว่านักศึกษาแขนงวิชาการตลาดและแขนงวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**THE OPINION OF STUDENTS CONTINUING STUDY FOR THE BACHELOR DEGREE
IN BUSINESS ADMINISTRATION PROGRAM ON TEACHING PERFORMANCE OF
LECTURERS IN FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE IN RAJABHAT INSTITUTE
DHONBURI**

**AN ABSTRACT
BY
MISS CHADAKAN CHAROENROB**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Educational degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
May 2003**

Chadakan Charoenrob. (2003). The Opinion of Students Continuing Study for the Bachelor Degree in Business Administration Program on Teaching Performance of Lecturers in Faculty of Management Science in Rajabhat Institute Dhonburi. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assoc.Prof. Chusri Wongrattana.

The purpose of this research was of study the opinion of Students Continuing Study for the Bachelor Degree in Business Administration Program on Teaching Performance of Lecturers in Faculty of Management Science in Rajabhat Institute Dhonburi in 5 aspects : academic, technical skill in teaching, evaluation and measurement, instructional technology and teacher-student interaction. The comparison of the opinion of Students on Teaching Performance of Lecturers in Faculty of Management Science. This study was classified by sex, working places and major subjects.

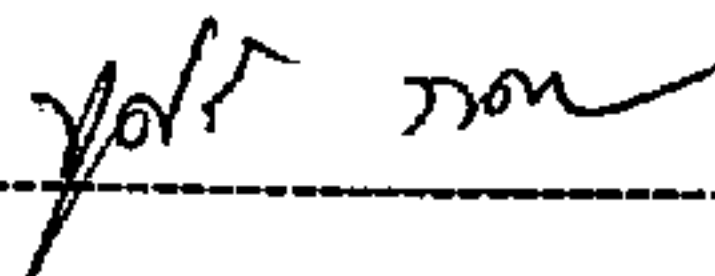
The samples used in this research were 246 persons students in Continuing Study for the Bachelor Degree in Business Administration Program. This study was classified by Marketing, Accounting and Human Resource Management in the second semester of 2002 academic year by stratified Random Sampling. The instrument used for collecting data was Four Rating Scales questionnaire and Reliability have 0.95 Statistics used to analyzed the data were percentage, mean, standard deviation, test, One-way Analysis of Variance and Scheffe's test.

The findings of this research were as follow :

1. Students having the opinion on Teaching Performance of Lecturers in Faculty of Management Science in Rajabhat Institute Dhonburi in overall aspects and each aspect were appropriately high.
2. Students in different sex having the opinion on Teaching Performance of Lecturers in Faculty of Management Science in Rajabhat Institute Dhonburi in overall aspects and each aspect were no statistically significant difference.
3. Students in different working places having the opinion on Teaching Performance of Lecturers in Faculty of Management Science in Rajabhat Institute Dhonburi in overall aspects and each aspect were no statistically significant difference.
4. Students in different major subjects having the opinion on Teaching Performance of Lecturers in Faculty of Management Science in Rajabhat Institute Dhonburi in overall aspects were statistically significant difference at the level of .05. And each aspect as follow Academic were statistically significant difference at the level of .05. And Instructional technology were statistically significant difference at the level of .01. Technical skill in teaching, Evaluation and measurement and Teacher-student interaction were no statistically significant difference.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

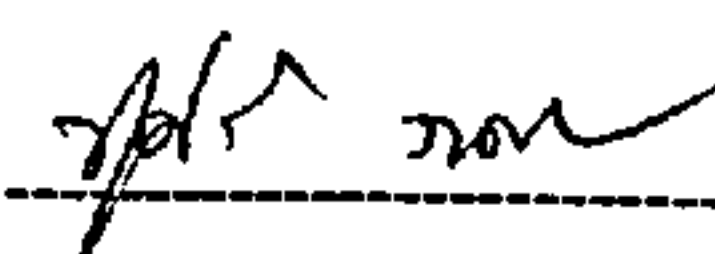
(รองศาสตราจารย์ ชุตรี วงศ์รัตนะ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

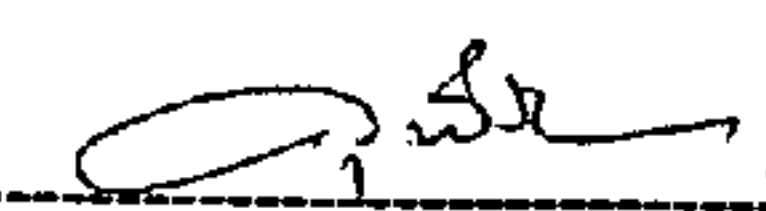

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

(รองศาสตราจารย์ ชุตรี วงศ์รัตนะ) ประธาน

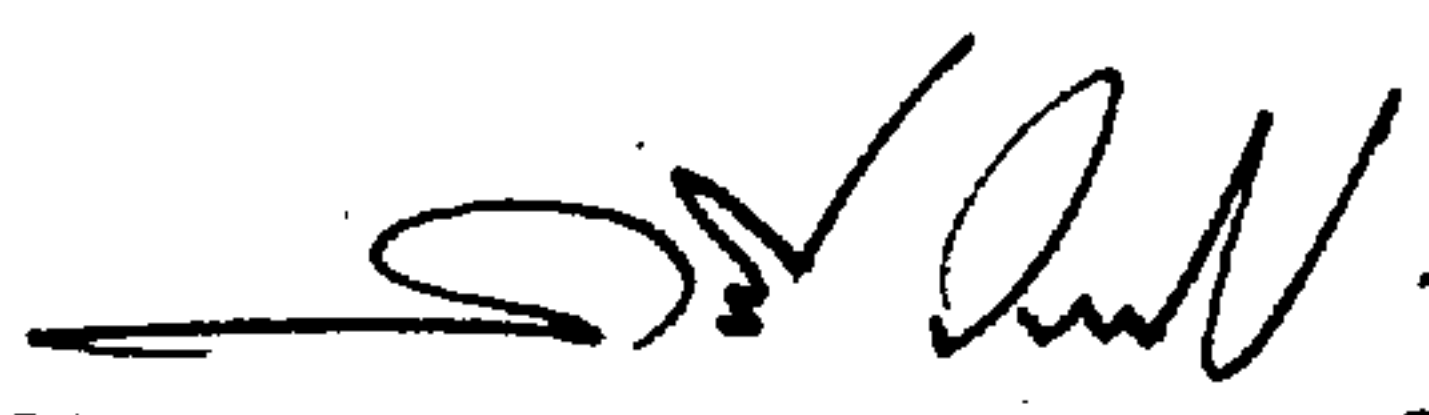

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย) กรรมการ

(อาจารย์ ผจงศักดิ์ หมวดสง) กรรมการ

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน) คณบดีคณะสังคมศาสตร์

วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จบริบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวลักษณ์ เวชวิทยาลัง และผู้ช่วยศาสตราจารย์เอื้อมพร เขียวหิรัญ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การอบรม สั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ความเมตตา ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก

ขอกราบขอบพระคุณ อธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี คณะกรรมการกองทุนพัฒนาข้าราชการ สถาบันราชภัฏธนบุรี อาจารย์แพรวพราว รัตน์ดิลกพานิชย์ ที่ได้กรุณาสับสนุนและให้ทุนการศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างมาก

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สถาบันราชภัฏธนบุรีทุกท่าน ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่ให้โอกาสและสนับสนุนให้ศึกษาเล่าเรียน และขอขอบคุณนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2/2545 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัว เจริญรบ พี่ ๆ และเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกธุรกิจศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของบิดามารดา ผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ครูบาอาจารย์ที่ให้ความรู้ ให้การศึกษาแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ชฎากาญจน์ เจริญรบ

สารบัญ

บทที่	หน้า
10 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การจัดการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏ.....	7
โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) สถาบันราชภัฏธนบุรี	
ปีการศึกษา 2543	9
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ.....	16
ความหมายของการสอน.....	20
วิธีสอนและลักษณะการสอนที่ดี.....	21
องค์ประกอบของการปฏิบัติงานสอน.....	26
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	38
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	56
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	56
	ความสำคัญของการวิจัย.....	56
	ขอบเขตของการวิจัย.....	56
	สมมติฐานของการวิจัย.....	57
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
	การอภิปรายผล.....	59
	ข้อเสนอแนะ.....	64
	บรรณานุกรม.....	66
	ภาคผนวก.....	72
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	87

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เป้าหมาย (จำนวนนักศึกษาที่ขออนุมัติเปิดสอนครั้งนี้).....	10
2 สาขาวิชาการศึกษา ระดับปริญญาตรี.....	11
3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี.....	12
4 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับอนุปริญญา.....	13
5 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี.....	14
6 จำนวนนักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ.....	38
7 จำนวนและค่าธรรมเนียมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา.....	44
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	45
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	46
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านทักษะและเทคนิคการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	47
11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	48
12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	49
13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ.....	50
14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	51
15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสังกัดของหน่วยงาน.....	51
16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม สังกัดของหน่วยงาน.....	52

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามแขนงวิชา.....	53
18	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามแขนงวิชา.....	54
19	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านวิชาการ จำแนกตามแขนงวิชา.....	55
20	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน วิชาการ จำแนกตามแขนงวิชา.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กำหนดให้สถาบันระดับอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีศักยภาพที่สูง เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพและเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติในอนาคต ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา และมีความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยการสร้างองค์ความรู้รวมถึงการผลิตบัณฑิต ซึ่งการสร้างองค์ความรู้ให้แก่บัณฑิต จะต้องมีการกระบวนการต่าง ๆ ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีเลิศเพื่อเตรียมบุคคลเข้าสู่วิชาชีพ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2538 : 4) การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะคุณภาพของผู้ที่ประกอบภารกิจหน้าที่ต่าง ๆ ของประเทศนั้นเป็นผลจากการสร้างศักยภาพด้วยการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา หากคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสูงย่อมสร้างศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้สูงตามไปด้วย ในทางกลับกันหากคุณภาพการจัดการเรียนการสอนต่ำย่อมทำให้ศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต่ำไปด้วย (สายหยุด จำปาทอง. 2531 : 1)

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาทุกระดับ ซึ่งก็ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของครูยุคใหม่ที่ต้องเป็นคนที่มีคิดกว้าง มองไกลใฝ่รู้ สู้งาน มีวิญญูณแห่งความเป็นครูอย่างแท้จริง ครูจะต้องเก่งในการปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นหลากหลาย ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และชุมชนเป็นเครื่องช่วย (สงบ ลักษณะ. 2543 : 39 - 41) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าคุณภาพของการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับอาจารย์ เพราะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด คุณภาพของอาจารย์เป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพของสถาบันการศึกษา และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ

สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งที่พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 มาตรา 7 กำหนดให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู และได้กำหนดหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 มีสาระสำคัญคือ ยึดหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ระดับอุดมศึกษา มุ่งผลิตกำลังคนที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งที่เป็นนักวิชาการทั้งวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตามสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าของวิทยาการ เปิดโอกาสให้มีการเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง ทั้งหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี และยึดหลักความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน นำไปสู่การพัฒนาก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพทั้งในด้านเทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพและด้านคุณธรรม (คู่มือนักศึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี. 2543 : 36 - 37, 115)

การจัดการเรียนการสอนของสถาบันราชภัฏให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น นอกจากความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนแล้ว วิธีสอนและประสบการณ์การสอนของอาจารย์ก็มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากพัฒนาการของวิทยาการ และความก้าวหน้าของสังคมปัจจุบันที่ส่งผลต่อการศึกษา ทำให้อาจารย์จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอโดยการศึกษาต่อ การเข้ารับอบรมสัมมนา รวมทั้งมีการค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมออีกด้วย สื่อมวลชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาส่วนใหญ่จะกล่าวถึงคุณภาพของบัณฑิตในภาพรวมของการปฏิบัติงานสอนของผู้สอนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนว่ามีปัญหาในเรื่องความรับผิดชอบในการสอนของอาจารย์ ปัญหาในการอบรมนักศึกษาให้เป็นพลเมืองดี ออกไปประกอบอาชีพดีและมีจรรยาวิชาชีพ ซึ่งอาจารย์ยังขาดในเรื่องเหล่านี้ ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์บางท่านมีความจำเป็นต้องไปทำงานพิเศษภายนอกสถาบัน (นงเยาว์ ชัยเสรี. 2537 : 8)

สถาบันราชภัฏธนบุรีเป็นสถาบันการศึกษาที่อยู่ในกลุ่มสถาบันราชภัฏสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทและความรับผิดชอบในฐานะสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ โดยมุ่งพัฒนาด้านวิชาการ ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่สมบูรณ์ และให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 (คู่มือนักศึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี. 2544 : 1 - 2) โดยจัดการศึกษาทั้งในสายวิชาชีพครูและสายวิชาการสาขาอื่นในภาคปกติ ภาคสมทบ และการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ปรากฏว่ามีผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาในสายวิชาการสาขาอื่นเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ซึ่งมีผู้สนใจในโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจเป็นจำนวนมาก โดยมีคณะวิทยาการจัดการทำหน้าที่สนองนโยบายการผลิตนักศึกษาสาขาดังกล่าว และลักษณะวิชาส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และฝึกปฏิบัติจริง อาจารย์จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เข้าใจและสามารถปฏิบัติได้จริง เพื่อสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการสอน การกำหนดเนื้อหาวิชาที่สอน การใช้สื่อการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลทางการเรียนอาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งจากความเป็นจริงอาจารย์ในสังกัดคณะวิทยาการจัดการส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาวิชาชีพครูหรือไม่ได้รับการฝึกอบรมในสาขาวิชาชีพครูมาโดยตรง มิได้มีความรู้ ทักษะทางด้านการสอนหรือวิชาชีพครูมาก่อน จึงทำให้เกิดปัญหาในด้านการสอน หรือการถ่ายทอดให้ผู้เรียน (สมศิริ แทนปั้น. 2535 : 2) และจากการประชุมเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏ (สภาสถาบันราชภัฏ. 2539 : บทสรุป) พบว่า การสอนในสาขาวิชาชีพอื่นมีปัญหาเรื่องการถ่ายทอดความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนซึ่งศึกษามาทางด้านวิชาชีพโดยตรง ขาดความรู้และทักษะการสอนในวิชาชีพครูส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านการสอน การใช้เทคนิคในการสอน การใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน รวมถึงการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน ไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่สถาบันต้องการอีกด้วย ประกอบกับอาจารย์รับภาระการสอนหลายวิชา และต้องทำงานสนับสนุนการสอนอีกมากจนไม่มีเวลาเตรียมการสอน และจากการสังเกตพบว่าการประเมินผลการเรียนการสอน การให้เกรดไม่เกิดความยุติธรรม และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด นอกจากนี้ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา พูดคุยกับนักศึกษาขาดการควบคุมทางอารมณ์ไม่เป็นกันเองกับนักศึกษา

จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ และการประเมินผลการสอนของอาจารย์นั้นผู้ที่ประเมินการสอนได้ดีที่สุดก็คือ นักศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา)โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี จาก

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ และเป็นเครื่องบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ(กศ.บป) ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี 5 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ซึ่งจะเป็นข้อมูลใช้เป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะวิทยาการจัดการ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นและเป็นเครื่องบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแบ่งเป็นแขนงวิชาคือ แขนงวิชาการตลาด จำนวน 190 คน การบัญชี จำนวน 283 คน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 256 คน รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 729 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถาบันราชภัฏธนบุรี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแยกเป็นแขนงวิชาคือ แขนงวิชาการตลาด จำนวน 64 คน การบัญชี จำนวน 96 คน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 86 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 246 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โดยใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Randoms sampling) และจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแขนงวิชา

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 สังกัดของหน่วยงาน

1.2.1 ราชการ / รัฐวิสาหกิจ

1.2.2 เอกชน

1.2.3 ธุรกิจส่วนตัว

1.3 แขนงวิชา

1.3.1 การตลาด

1.3.2 การบัญชี

1.3.3 การบริหารทรัพยากรมนุษย์

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ

2.2 ด้านทักษะและเทคนิคการสอน

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

2.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน

2.5 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์

หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ความเข้าใจ และการรับรู้ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยอาจารย์ต้องเป็นผู้มีความรู้ด้านวิชาการ มีการใช้ทักษะและเทคนิคการสอน มีการวัดผลและประเมินผล มีการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนตามที่กำหนดไว้ โดยการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา

1.1 ด้านวิชาการ

หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีความสามารถในด้านวิชาการ การวิเคราะห์เนื้อหา หลักสูตร การจัดลำดับเนื้อหารายวิชา มีการวางแผนการสอน การเตรียมการสอน จัดเตรียมตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบในการเรียนการสอน

1.2 ด้านทักษะและเทคนิคการสอน

หมายถึง ความรู้ ความชำนาญ ความสามารถในการสอนโดยใช้ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิควิธีสอน เลือกวิธีการสอนได้อย่างเหมาะสม สามารถนำวิธีการหรือความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

หมายถึง ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการวัดผลที่ถูกต้อง ยุติธรรม โดยคำนึงถึงความยากง่ายของบทเรียน ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอน และเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินของสถาบัน รวมทั้งมีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินผล และนำผลการประเมินกลับมาใช้ปรับปรุงการสอน อีกทั้งยังสามารถเปิดเผยผลการประเมินได้

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน

หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา รวมทั้งมีความรู้ในการใช้ การซ่อมแซม และการจัดหาสื่อการสอนมาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจชัดเจน ตลอดจนการรู้จักนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการประกอบการสอนอย่างเหมาะสม

1.5 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษา สภาพที่ทำให้เกิดความอบอุ่น ความเป็นกันเอง การใช้วาจาสุภาพในขณะที่ให้คำปรึกษาหรือทำการสอนนักศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลือนักศึกษาพิเศษเพิ่มเติม และมีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. สังกัดของหน่วยงาน

หมายถึง สถานที่ทำงานหรือหน่วยงานที่นักศึกษาปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำ

3. แขนงวิชา

หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนอยู่ในโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแยกเป็นแขนงวิชาต่าง ๆ คือ แขนงวิชาการตลาด แขนงวิชาการบัญชี แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และแขนงวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการวิจัยเฉพาะแขนงวิชาการตลาด การบัญชี และการบริหารทรัพยากรมนุษย์

4. โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โดยเปิดสอนแยกเป็นแขนงวิชาการตลาด การบัญชี การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของคณะวิทยาการจัดการ

5. โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)

หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะที่นอกเหนือจากการจัดการศึกษาภาคปกติ แบบให้ปริญญาหรืออนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัว

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาน
ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
2. สังกัดของหน่วยงาน
3. แขนงวิชา

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของ
อาจารย์ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านทักษะและเทคนิคการสอน
3. ด้านวัดผลและประเมินผล
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีสื่อการสอน
5. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่สังกัดของหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในแขนงวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ คือ

1. การจัดการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏ
2. โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการสถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2543
3. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ
4. ความหมายของการสอน
5. วิธีสอนและลักษณะการสอนที่ดี
6. องค์ประกอบของการปฏิบัติงานสอน

การจัดการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏ

พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 มาตรา 7 ให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตรายและส่งเสริมวิทยฐานะครู ให้สถาบันเป็นส่วนราชการในสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราชการ 2543 โดยมีหลักการดังนี้

หลักสูตรสถาบันราชภัฏยึดหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ระดับอุดมศึกษา มุ่งผลิตกำลังคนที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งที่เป็นนักวิชาการทั้งวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูงมีความยืดหยุ่น สามารถปรับตามสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าของวิทยาการ เปิดโอกาสให้มีการเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง ทั้งหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี และยึดหลักความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน นำไปสู่การพัฒนา ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพและด้านคุณธรรม

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรสถาบันราชภัฏมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความรู้ ทักษะและเทคนิคเฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
2. มีทักษะในด้านการจัดการงานอาชีพ สามารถดำเนินงานอาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่รู้ มีทักษะและวิจารณญาณในการแก้ปัญหา สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
4. มีเจตคติที่ดี มีจรรยาบรรณและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ

5. มีโลกทัศน์ที่กว้าง ยอมรับความเปลี่ยนแปลงของสังคม
6. เป็นพลเมืองดี มีความตระหนักต่อการพัฒนาตนเองและผู้นำในการพัฒนาสังคม
7. มีความเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

โครงสร้างหลักสูตร หลักสูตรสถาบันราชภัฏเปิดสอนใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยหมวดวิชาและกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) หมายถึง วิชาการศึกษาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง และรอบรู้ในสิ่งที่จำเป็น เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ และเป็นพลเมืองดีให้แก่บัณฑิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงต้องมีในยุคนี้และอนาคต ในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคม และให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

- 1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
- 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
- 1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- 1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน (Specialized Education) หมายถึง วิชาเฉพาะทางใดทางหนึ่งที่นักศึกษาแต่ละคนจะเลือกเรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ รู้เทคนิควิธีและเข้าใจกระบวนการงานอาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ หมวดวิชาเฉพาะด้านแบ่งเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ

- 2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา หรือกลุ่มวิชาเอก - โท
- 2.2 กลุ่มวิชาชีพครู (สำหรับสาขาวิชาการศึกษา)
- 2.3 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ (สำหรับสาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์)
- 2.4 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี (Free Elective) หมายถึง วิชาที่ให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความถนัดและมีความสนใจเพื่อให้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น

ระดับของหลักสูตร สถาบันราชภัฏแบ่งระดับของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. ระดับอนุปริญญา ใช้เวลาเรียน 2 ปี โดยเรียนระหว่าง 70 – 90 หน่วยกิต
2. ระดับปริญญาตรี ใช้เวลาเรียน 4 ปี โดยเรียนระหว่าง 120 – 150 หน่วยกิต
3. ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ใช้เวลาเรียน 2 ปีต่อจากอนุปริญญา โดยเรียนระหว่าง 60 – 80 หน่วยกิต

สถาบันราชภัฏจัดให้มีการเรียนการสอนแก่นักศึกษา จำนวน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โดยแบ่ง 2 ระดับการศึกษา คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา ได้แก่ อนุปริญญา และระดับปริญญา จำแนกเป็น ระดับปริญญาตรี 2 ปีหลังอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี 4 ปี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับปริญญาโท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาหรือระดับอนุปริญญาของสถาบันราชภัฏ ทุกแห่งแบ่งเป็น 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ อนุปริญญาวิทยาศาสตร์ (อ.วท.) และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ได้แก่ อนุปริญญาศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.)

2. การจัดการศึกษาระดับปริญญา แม้ว่าสถาบันราชภัฏจะไม่ได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่มีกฎหมายจัดตั้งสถาบันเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐในระดับปริญญาอื่น เช่น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หรือมหาวิทยาลัยอื่นของรัฐ แต่สถาบันราชภัฏก็สามารถจัดการศึกษาในระดับปริญญาได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 กำหนดให้สภาประจำสถาบันราชภัฏมีอำนาจอนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรได้ ดังนั้นสถาบันราชภัฏจึงจัดการศึกษาในระดับปริญญาหลายสาขาวิชา โดยจำแนกเป็นคณะได้ดังนี้

1. สาขาวิชาการศึกษา ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์
2. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีการเกษตร และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
3. สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

ซึ่งแต่ละคณะที่จะเปิดทำการสอนในสถาบันราชภัฏแห่งใด ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในสถาบันราชภัฏแต่ละแห่ง

โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) สถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2543

1. เหตุผลและความจำเป็น

สถาบันราชภัฏธนบุรีมีภารกิจในการผลิตและพัฒนาบุคลากรในระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ให้บริการทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น โดยมีเขตบริการที่รับผิดชอบในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ ได้เปิดรับนักศึกษาโครงการบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 การจัดการเรียนการสอนนักศึกษาโครงการ กศ.บป. มีนักศึกษาโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 3,000 – 4,000 คน จำนวน 50 – 60 หมู่เรียนใน 20 – 25 โปรแกรมวิชา ซึ่งนักศึกษาแต่ละรุ่นจะใช้เวลาในการศึกษา 6 – 7 ภาคเรียน สำหรับนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี และ 13 – 14 ภาคเรียนหลักสูตร 4 ปี และในแต่ละปี จะมีนักศึกษาจำนวน 3 รุ่น เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษา ก็จะขออนุญาตเปิดสอนทดแทนหมู่เรียนที่จบการศึกษา ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากความต้องการของผู้รับบริการ และศักยภาพของสถาบันที่จะจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2542 มีนักศึกษา กศ.บป. รุ่นที่ 19 และรุ่นที่ 20 สำเร็จการศึกษาจำนวน 45 หมู่เรียน 10 โปรแกรมวิชา ประมาณ 2,000 คน ปัจจุบันยังเหลือนักศึกษาอยู่ 4 รุ่น รวมศูนย์สมุทรปราการ 21 หมู่เรียน เป็น 92 หมู่เรียน จำนวนประมาณ 3,436 คน และในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จะมีนักศึกษา กศ.บป. รุ่นที่ 21 สำเร็จการศึกษาจำนวน 29 หมู่เรียน ประมาณ 1,300 คน นอกจากนี้อาคาร 50 ปี สถาบันราชภัฏธนบุรีก่อสร้างสำเร็จเรียบร้อยแล้วมีห้องเรียนจำนวน 48 ห้อง สมควรที่สถาบันจะเปิดรับนักศึกษาเพิ่ม ในปีการศึกษา 2543 ได้อีกประมาณ 5,820 คน จึงนำเสนอเพื่อขออนุมัติตั้งรายละเอียดที่แนบ

2. เป้าหมาย (จำนวนนักศึกษาที่ขอทุนเปิดสอนครั้งนี้)

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษาที่ขอทุนเปิดสอนครั้งนี้

สาขาวิชา	หลักสูตรระดับปริญญา		หลักสูตรระดับปริญญาตรี		หลักสูตรระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)		รวม	หมายเหตุ
	ในสถาบัน	ศูนย์ สมุทรปราการ	ในสถาบัน	ศูนย์ สมุทรปราการ	ในสถาบัน	ศูนย์ สมุทรปราการ		
การศึกษา	-	-	-	-	300	150	450	
วิทยาศาสตร์	200	150	100	-	400	350	1,200	
ศิลปศาสตร์	600	500	350	200	1,400	800	3,850	
รวม	800	650	450	200	2,100	1,300	5,500	

3. แผนกการรับนักศึกษา

3.1 สาขาวิชาการศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตาราง 2 สาขาวิชาการศึกษา ระดับปริญญาตรี

สาขาวิชา	โปรแกรม	โปรแกรมวิชา		จำนวนนักศึกษา					รวม ทั้งสิ้น	จำนวนอาจารย์ผู้ สอนมหาวิทยาลัย		
		ที่เปิดสอน		ที่มีอยู่ในปัจจุบัน			ที่ขออนุมัติครั้งนี้			เฉพาะด้าน	อาจารย์ พิเศษ	
		ภาคปกติ	ภาค กศ.บป.	หลักสูตร ปริญญาตรี	หลักสูตรปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)	รวม	หลักสูตร ปริญญาตรี	หลักสูตรปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)				รวม
ประถมศึกษา	การประถมศึกษา	**	**	-	81	-	81	100	100	181	7	-
	มัธยมศึกษา	**	**	-	-	-	-	50	50	50	7	
		-	-	-	-	-	-	100	100	100	9	
เทคนิคการ ศึกษา	จิตวิทยาและการ แนะแนวบริหาร การศึกษา	**	**	-	-	-	-	100	100	100	6	-
		-	**	-	-	-	-	100	100	100	10	-
	รวม				81	-	81	450	450	531	39	

หมายเหตุ * เคยเปิดสอนในระดับอนุปริญญา

** เคยเปิดสอนในระดับปริญญาตรี - ไม่เคยเปิดสอนมาก่อน

3.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี

ตาราง 3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี

สายวิชา	โปรแกรม	โปรแกรมวิชา		จำนวนนักศึกษา					รวม ทั้งสิ้น	จำนวนอาจารย์ผู้ สอนหมวดวิชา		
		ที่เปิดสอน		ที่มีอยู่ในปัจจุบัน			ที่ขออนุมัติครั้งนี้			เฉพาะด้าน	อาจารย์ พิเศษ	
		ภาค ปกติ	ภาค กศ.บป.	หลักสูตร ปริญญา ตรี	หลักสูตรปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)	รวม	หลักสูตร ปริญญาตรี	หลักสูตรปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)	รวม			
วิทยาศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ประยุกต์	วิทยาการคอมพิวเตอร์	**	**	58	17	75	100	50	150	225	11	9
เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (อิเล็กทรอนิกส์)	**	**	-	282	282	-	350	350	632	5	10
	เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (ไฟฟ้า)	*	**	-	93	93	-	350	350	443	6	7
	รวม			58	392	450	100	750	850	1,300	22	26

หมายเหตุ * เคยเปิดสอนในระดับอนุปริญญา

** เคยเปิดสอนในระดับปริญญาตรี - ไม่เคยเปิดสอนมาก่อน

3.3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับอนุปริญญา

ตาราง 4 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับอนุปริญญา

สายวิชา	โปรแกรม	โปรแกรมวิชาที่เคยเปิดสอน		จำนวนนักศึกษา			จำนวนอาจารย์ผู้สอน			รวม	หมายเหตุ
		ภาคปกติ	ภาค กศ.บป.	ที่อยู่ปัจจุบัน	ที่ขอนแก่นครั้งนี้	รวม	อาจารย์ประจำ	อาจารย์พิเศษ	รวม		
ศิลปกรรม และ ศิลปะประยุกต์	ออกแบบนิเทศศิลป์	*	*	79	200	279	5	4	9		
	วารสารศาสตร์และ การประชาสัมพันธ์	*	*	118	150	268	6	5	11		
บริหารธุรกิจและ การจัดการ	การบริหารธุรกิจ	*	*	499	600	1,099	21	40	61		
	ธุรกิจการท่องเที่ยว	*	*	82	150	232	5	4	9		
				778	1,100	1,878	37	53	90		

หมายเหตุ * เคยเปิดสอนในระดับอนุปริญญา ** เคยเปิดสอนในระดับปริญญาตรี - ไม่เคยเปิดสอนมาก่อน

3.4 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี

ตาราง 5 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรี

สาขาวิชา	โปรแกรม	โปรแกรมวิชา		จำนวนนักศึกษา					รวม ทั้งสิ้น	จำนวนอาจารย์ผู้ สอนมหาวิทยาลัย	
		ที่เปิดสอน		ที่มีอยู่ในปัจจุบัน			ที่ขออนุมัติครั้งนี้			เฉพาะด้าน	อาจารย์ พิเศษ
		ภาค ปกติ	ภาค กศ.บป.	หลักสูตร ปริญญา ตรี	หลักสูตรปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)	รวม	หลักสูตร ปริญญาตรี	หลักสูตรปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)			
นิเทศศาสตร์	นิเทศศาสตร์	**	**	66	205	100	100	200	471	6	5
ศิลปกรรมและ ศิลปประยุกต์	ศิลปกรรม	**	**	-	16	-	100	100	116	5	4
บริหารธุรกิจและ การจัดการ	การจัดการทั่วไป	**	**	-	2,005	-	2,005	2000	4,005	22	40
	บริหารธุรกิจ	*	**	150	-	-	-	-	150	9	15
สังคมศาสตร์	รัฐประศาสนศาสตร์	**	**	196	-	450	-	450	646	4	5
อุตสาหกรรมบริการ	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	**	**	36	-	-	-	-	36	5	5
	รวม			448	2,226	550	2,200	2750	5,424	51	74

หมายเหตุ * เคยเปิดสอนในระดับอนุปริญญา ** เคยเปิดสอนในระดับปริญญาตรี - ไม่เคยเปิดสอนมาก่อน

4. ระบบการจัดการและวิธีดำเนินงาน

5.1 สถานที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏธนบุรี และศูนย์สมุทรปราการ

5.2 วัน เวลาการสอน วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 17.20 – 20.40 น.

วันเสาร์ เวลา 08.00 – 20.40 น.

วันอาทิตย์ เวลา 08.00 – 20.40 น.

5.3 การจัดกลุ่มศึกษาและระบบการเรียนการสอนแต่ละกลุ่ม

กลุ่มผู้เรียนปกติหมู่เรียนละ 50 – 60 คน จัดสำหรับรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ส่วนรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเลือกเสรีบางรายวิชา จัดสอนในห้องเรียนรวม ประมาณหมู่เรียนละ 100 คน

5.4 แผนการเปิดรับนักศึกษาในรอบปีการศึกษา 2543 จะรับนักศึกษา กศ.บป. ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5.5 วิธีจัดการเรียนการสอน

(1) ผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการสอน และแจกให้กับผู้เรียนในชั่วโมงแรกของการสอน นักศึกษาแต่ละหมู่เรียนมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว เพื่อช่วยเหลือแนะนำด้านการเรียนการสอน และอื่น ๆ

(2) สถาบันจัดให้มีสื่อการสอน โดยเฉพาะเครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ไว้ประจำทุกห้องเรียน อาทิ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายวิดีโอทัศน์ ฯลฯ และห้องปฏิบัติการของโปรแกรมวิชา

(3) สถาบันกำหนดให้ผู้สอนแจ้งรายชื่อตำราหลักในแต่ละรายวิชาให้นักศึกษาทราบ และขอให้นักศึกษาจัดหาไว้ประจำตัวด้วย

(4) สถาบันกำหนดให้ผู้สอนจัดให้มีการทดสอบทุกภาคเรียน และประเมินผลระหว่างภาคเรียนด้วย ส่วนการสอบปลายภาคเรียนกำหนดให้สอบในตารางโดยการออกคำสั่งให้มีการดำเนินการสอบทุกภาคเรียน และยึดระเบียบเกี่ยวกับการประเมินผลอย่างเคร่งครัด การส่งผลการเรียนให้ผู้สอนดำเนินการผ่านสายงานวิชาการภายในเวลาที่ฝ่ายวิชาการกำหนด และการประเมินผลการเรียนให้ปรับคะแนนดิบเป็นคะแนน T ก่อน กรณีรายวิชาที่สอนหลายหมู่และมีผู้สอนหลายคนให้ใช้แบบทดสอบและประเมินผลการเรียนร่วมกัน

5.6 คุณสมบัติและพื้นความรู้ของนักศึกษาที่จะเข้าศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ทั้งสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ดังนี้

ระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นครู หรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรม (เฉพาะสาขาวิชาการศึกษา)

2. ต้องสอบไล่ได้อย่างหนึ่ง ดังนี้

2.1 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือประกาศนียบัตรประโยคครูประถม หรือเทียบเท่า

2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 6 (ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2542) หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือเทียบเท่า

3. มีความประพฤติเรียบร้อย

4. มีร่างกายแข็งแรง และไม่เป็นโรคต่อไปนี้ โรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการเป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคม โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง และโรคพิษสุราเรื้อรัง

5. ไม่เป็นพระภิกษุหรือสามเณรในพุทธศาสนา

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นครู หรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรม (เฉพาะสาขาวิชาการศึกษา)

2. ต้องสอบไล่ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.1 วุฒิอนุปริญญา

2.2 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

2.3 ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม

2.4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.5 วุฒิอื่น ๆ ที่มีความรู้เทียบเท่าวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่ง ในข้อ 2.1 – 2.4

3. มีความประพฤติเรียบร้อย

4. มีร่างกายแข็งแรง และไม่เป็นโรคต่อไปนี้ โรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการเป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคม โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง และโรคพิษสุราเรื้อรัง

5. ไม่เป็นพระภิกษุหรือสามเณรในพุทธศาสนา

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา คือ งานสอน งานเขียนตำรา งานวิจัย งานให้คำปรึกษา และงานบริการวิชาการแก่สังคม บทบาทของอาจารย์ได้รับการให้ความสำคัญแตกต่างกันไปตามแต่ละสถาบัน สาขาวิชา และแม้แต่ตัวอาจารย์เอง ซึ่งคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปจะเป็นเครื่องบ่งชี้หรือสะท้อนให้เห็นถึงว่า อาจารย์ได้แสดงบทบาทแต่ละอย่างนั้นครบถ้วนสมบูรณ์ประการใด (สุกัญญา สุวรรณากินทร์. 2537 : 31 – 32)

นอกจากนี้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันราชภัฏ 2540 : 23, 121 – 123) ได้กล่าวถึงบทบาทภาระงานและความรับผิดชอบของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ไว้ว่า ภาระงานของอาจารย์ หมายถึง งานในหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์อุดมศึกษา ที่มีปริมาณและคุณภาพอย่างน้อยเท่ากับเกณฑ์ขั้นต่ำที่สถาบัน (หรือสังคม) ยอมรับ เพื่อแสดงความผูกพันในหน้าที่และความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะอำนวยให้อาจารย์สามารถจัดสรรโอกาสเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานในหน้าที่ให้เกิดผลดี และได้แบ่งกรอบภาระงานของอาจารย์ออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. งานการผลิตบัณฑิต/ผลิตครู เป็นภาระงานหลักของอาจารย์ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ได้แก่

1.1 งานการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการสอน การสอน การตรวจงาน การประเมินผล การเรียน (รวมทั้งการประเมินผลย่อย)

1.2 งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.3 งานกิจกรรมนักศึกษาในด้านวิชาการ

2. งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ประกอบด้วย

2.1 งานวิจัย ได้แก่ การเป็นผู้วิจัย ที่ปรึกษา ผู้ร่วมโครงการ หัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ช่วยวิจัย

2.2 ผลงานวิชาการ ได้แก่ การแต่ง การเรียบเรียง การแปล การเขียนบทความทางวิชาการ การเป็นบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและการเขียนบทวิจารณ์ รวมทั้งงานนวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ การประดิษฐ์คิดค้น สื่อต่าง ๆ

2.3 งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ได้แก่ การปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยและมีความเหมาะสมในการนำมาใช้

3. งานบริหารและงานบริการ ประกอบด้วย

3.1 งานบริหาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1.1 การบริหารในสถาบัน การบริหารตามตำแหน่งหน้าที่ในสถาบัน ประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ (สำนัก ศูนย์) เลขานุการคณะ หัวหน้าภาค หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้าโปรแกรม

3.1.2 การบริหารโรงเรียนสาธิต การบริหารตามตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนสาธิต ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์ประจำฝ่าย

3.2 บริการวิชาการ และงานส่งเสริมวิทยฐานะครู ประกอบด้วย

3.2.1 การเป็นวิทยากร ได้แก่ การเป็นอาจารย์พิเศษ และวิทยากรทั้งในและนอกสถาบัน

3.2.2 การเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน ได้แก่ การจัดทำเอกสารทางวิชาการ เช่น บทความ แผ่นพับ เป็นต้น เผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ

3.2.3 กรรมการวิชาการ ได้แก่ กรรมการอ่านผลงานตำแหน่งวิชาการ กรรมการอ่าน บทความ กรรมการพิจารณาให้ทุนรางวัล

3.2.4 งานที่ปรึกษาทางวิชาการ ได้แก่ การให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น

3.2.5 งานจัดกิจกรรมทางวิชาการ ได้แก่ การร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ

3.2.6 งานบริการข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ งานพัฒนาโปรแกรมวิชา งานสร้างและผลิตสารสนเทศ

3.2.7 งานส่งเสริมวิทยฐานะครู ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน หรือฝึกอบรมสาขาวิชาการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหน่วยงานที่ต้องการใช้ครู สนับสนุนและส่งเสริมครูในท้องถิ่นให้เพิ่มวิทยฐานะ

3.3 งานกิจการนักศึกษา ลักษณะของงานกิจการนักศึกษา ได้แก่

3.3.1 งานที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา สภาและสโมสรนักศึกษา

3.3.2 งานที่ปรึกษาชมรม กลุ่มนักศึกษา

3.3.3 งานที่ปรึกษากิจกรรมเฉพาะกิจ

3.3.4 งานหอพักและสวัสดิการนักศึกษา

3.4 งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ลักษณะงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย งานศึกษาค้นคว้าวิจัย งานส่งเสริมและเผยแพร่ งานหอวัฒนธรรม

3.5 งานถ่ายทอดเทคโนโลยี ลักษณะงานของงานประกอบด้วย การฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีแก่ชุมชนและท้องถิ่น และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหาร

3.6 งานเฉพาะกิจ ลักษณะงานเฉพาะกิจ คือ งานที่สถาบันมอบหมายให้อาจารย์ปฏิบัติ และคณะกรรมการประกันคุณภาพประจำสถาบัน เห็นสมควรกำหนดเป็นภาระงาน

ไพฑูรย์ พงศบุตร. (2537 : 6 – 7) ได้กล่าวถึง คุณธรรมกับบทบาทอาจารย์ที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. การเอาใจใส่ในการสอน อาจารย์พึงเอาใจใส่ในการสอนโดยการเข้าสอนในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาที่อยู่ในความดูแล ตรวจงานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ และติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาที่ตนสอน หรือที่อยู่ในความดูแลของตน

2. ความซื่อสัตย์สุจริต อาจารย์พึงมีความซื่อสัตย์สุจริตในทุก ๆ กรณี ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เช่น การเรียกร้อยเงินทองจากนักศึกษาเป็นค่าดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่เป็นไปตามกฎและระเบียบของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน หรือการนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน อันถือเป็นการผิดมารยาทจรรยาบรรณของนักวิชาการเป็นอย่างยิ่ง

3. ความยุติธรรม อาจารย์พึงมีความยุติธรรมและความเสมอภาคต่อศิษย์ในด้านต่าง ๆ เช่น การให้คะแนนสอบและการประเมินผล การเอาใจใส่ดูแลการเรียนการสอนและการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่ควรมีอคติและความลำเอียงต่อนักศึกษาคนหนึ่งคนใดเป็นส่วนบุคคล

4. การวางตัวเป็นปุชนียบบุคคล อาจารย์พึงวางตัวให้เหมาะสมกับที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นปุชนียบบุคคล ทั้งจากบรรดาศิษย์ของตนและจากสังคมภายนอก การวางตัวให้เหมาะสมกับเป็นปุชนียบบุคคลนั้น ครอบคลุมความหมายกว้างขวางมาก ทั้งในด้านของการประพฤติปฏิบัติตน กิริยา มารยาท ความคิด ความอ่าน และการแสดงออก

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2537 : 10 –11) ได้กล่าวถึงบทบาทและภาระหน้าที่อาจารย์มหาวิทยาลัยในเชิงแนวคิดพื้นฐาน 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. บทบาทในเชิงอนุรักษ์ (Conservative Role) หมายความว่า อาจารย์ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้รักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมของเราไว้ คือ ทำหน้าที่คล้ายกับ ๆ เป็น Socialization Agent ดูแลและกล่อมเกล่าเขาให้เป็นคนดีและสอนให้อยู่ในกฎระเบียบกระบวนการและขั้นตอนที่วางไว้

2. บทบาทในเชิงสร้างสรรค์ (Creative Role) เป็นสิ่งสำคัญในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัย คือ สอนโดยดูถึงความแตกต่าง ความถนัด และความสนใจตามธรรมชาติ และส่งเสริมให้แสวงหาความรู้ตามที่ตนเองสนใจมากที่สุด วิธีนี้อาจารย์ต้องปรับการเรียนการสอนให้เขาได้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น ดังนั้นอาจารย์จะต้องทำหน้าที่ในการแสวงหาความรู้วิชาการใหม่ ๆ โดยการค้นคว้าวิจัยมาสอดแทรกในกระบวนการและวิธีการของอาจารย์ระหว่างการสอน และการอบรมตลอดเวลา

3. บทบาทในเชิงก้าวหน้า (Redical Role) เป็นวิธีการและกระบวนการที่ต้องการให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความหมายมีคุณค่าเกิดขึ้นหมายความว่า อาจารย์ต้องทำหน้าที่ที่มีลักษณะเป็นไปในเชิงของ Social Concern สูง คือติดตามความเปลี่ยนแปลง ความเป็นไปของธรรมชาติของสังคมในสาขาวิชาที่

อาจารย์รับผิดชอบอยู่ แล้วเผยแพร่ข้อมูลที่คิดว่าจะมีประโยชน์เข้าสู่สังคมก็จะต้องเป็นคนที่จะ Introduce Change เข้าสู่สังคม เป็นคนที่น่าสนใจเปลี่ยนแปลงวิธีการใหม่ ๆ เข้าสู่สังคม

วิฑูรย์ ลิ้มประเสริฐ. (2545 : 6) ได้กล่าวถึงคำว่า ครูรุ่นใหม่ NEW TEACHERS ไว้ดังนี้

1. N = Nation หมายถึง ประเทศไทย จากอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ด้าน ครูรุ่นใหม่ต้องทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ใฝ่เรียนรู้เพื่อต่อสู้กับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างดีเยี่ยม

2. E = Efficiency หมายถึง ประสิทธิภาพ ครูรุ่นใหม่ต้องทำงานด้วยชีวิต ด้วยจิตวิญญาณอย่างวิญญูชน เพื่อสร้างคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ และมีความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงานตามวัตถุประสงค์

3. W = Whole หมายถึง ทั้งหมด ครูรุ่นใหม่ต้องมองปัญหาและพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมที่เรียกว่า “บูรณาการ = Integrate” ไม่ใช่มองปัญหาเพียงด้านใดด้านหนึ่ง และพัฒนาแบบแยกส่วน ซึ่งเป็นปัญหาของสังคมไทยที่ส่งเสริมและพัฒนาเฉพาะส่วนบนแต่ละเลยส่วนล่าง

4. T = Training หมายถึง การฝึกและการอบรมด้านจิตใจ ครูรุ่นใหม่ต้องขยันเข้ารับการฝึกอบรมทั้งด้านวิชาการและด้านธรรมะเพื่อเป็นการพัฒนาตนเป็นระยะ ๆ เพื่อนำความรู้คู่คุณธรรมที่ได้รับ การฝึกอบรมไปพัฒนาเพื่อนร่วมชาติ

5. E = Effectiveness หมายถึง ประสิทธิภาพ ครูรุ่นใหม่ต้องอุทิศตนทำงานเพื่องาน เพื่อผลของงานอย่างแท้จริง

6. A = Ability หมายถึง ความสามารถ ครูรุ่นใหม่ต้องถ่ายทอดวิชาความรู้ด้วยความวิริยะอุตสาหะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่ลูกศิษย์ด้วยเมตตาธรรม

7. C = Courtesy หมายถึง มารยาท ครูรุ่นใหม่ต้องสอนลูกศิษย์อย่างทุ่มเท เป็นตัวอย่างที่ดีเป็นครูอาชีพ เป็นชาวนาแห่งความดี เป็นศักดิ์เป็นศรี และเป็นพลเมืองดีของสังคม

8. H = Honesty หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต ครูรุ่นใหม่ต้องเป็นครูของสังคมจริง ๆ เพราะในสังคมไทยถือว่า อาชีพครูเป็นอาชีพของปฐนิยบุคคล ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต

9. E = Easiness หมายถึง ความเรียบง่าย ครูรุ่นใหม่ต้องใส่ใจกับชีวิตที่เรียบง่าย ไม่วิ่งตามกระแสโลก ไม่วิ่งตามภูมิปัญญาสากลแต่ยึดกระแสธรรมและวิ่งตามภูมิปัญญาไทยอย่างชาญฉลาด

10. R = Responsibility หมายถึง ความรับผิดชอบ ครูรุ่นใหม่ต้องรู้จักหน้าที่ เอาใจใส่ต่อลูกศิษย์ มีความรับผิดชอบ ตั้งตนอยู่ในกรอบแห่งคุณงามความดี ปฏิบัติหน้าที่ครูด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู ระลึกอยู่เสมอว่า “การสอนคืออุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาทางปัญญา”

11. S = Smartness หมายถึง ความมองอาจ ครูรุ่นใหม่ต้องเป็นผู้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยความมองอาจและกล้าหาญ เพราะมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม มีจริยธรรม ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบประเพณี และกฎหมายบ้านเมือง ไม่มีมลทินกายและจิตใจ

ความหมายของการสอน

สุพิน บุญชูวงศ์. (2531 : 3) ให้ความเห็นว่า การสอน คือ การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ปะทะเพื่อที่จะได้เกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

มังกร ทองสุตติ. (2533 : 58) ได้กล่าวไว้ว่า การสอน (Teaching) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้หรือการถ่ายทอดเนื้อหาให้แก่ผู้เรียน ซึ่งในสภาพปัจจุบัน คำนิยมของการสอนไม่ได้มุ่งหมายเฉพาะการถ่ายทอดความรู้เท่านั้น แต่มุ่งหมายให้ครูเป็นผู้ที่ต้องทำหน้าที่ในการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลให้เกิดการเรียนรู้

กาเย่. (Gagne' 1974 : 62 อ้างมาจาก อรสา ปราชญ์นคร 2540 : 3 - 4) ได้ให้ความหมายของการสอนว่า เป็นกระบวนการที่แทรกอยู่กับการเรียนรู้ การสอนไม่มีความหมายเหมือนกับการให้การศึกษา แต่เป็นส่วนหนึ่งของการใช้การศึกษา การสอนเป็นบทบาทครูในลักษณะของวิธีการ การสอนจึงเป็นแต่เพียงการแนะแนววิธีการให้แก่ผู้เรียนอย่างมีวิธีการที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน และการเรียนของบุคคลแต่ละบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการสอนทั้งสิ้น

อ้อม ประนอม. (2540 : 63) ได้สรุปเกี่ยวกับการสอนว่า คือ กระบวนการต่าง ๆ ที่กระทำส่งเสริมหรือช่วยเหลือให้บุคคลเจริญงอกงามขึ้นทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา สามารถปรับตัวเองให้มีชีวิต มีความสุขอยู่ได้ในสังคม หรือเป็นกระบวนการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ ทักษะ ทักษะคิดต่าง ๆ จากผู้สอนไปยังผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540 : 2) ได้สรุปความหมายของการสอนไว้ว่า การสอน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน

ฮิลล์. (Hills 1982 : 266 อ้างมาจาก อาภรณ์ ใจเที่ยง 2540 : 2) ให้คำจำกัดความของการสอนไว้ว่า การสอน คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนันทิยา ผิวงาม. (2540 : 9) ที่ได้สรุปความหมายของการสอนไว้ว่า เป็นกิจกรรมร่วมที่ผู้สอนและผู้เรียนสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำผลจากการเรียนรู้มาพัฒนา ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

กูด. (Good 1975 : 588 อ้างมาจาก อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540 : 2) ได้อธิบายความหมายของการสอนในแนวแคบและแนวกว้างไว้ว่า 1) ในแนวแคบ การสอน หมายถึง การกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอน นักเรียนในสถาบันการศึกษา 2) ในแนวกว้าง การสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์การเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงการปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างครูกับนักเรียน กระบวนการตัดสินใจในการวางแผนการออกแบบการสอน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับสถานการณ์การสอนและการเรียนรู้นั้น ๆ การประเมินผล การออกแบบ การเรียนการสอนใหม่และการเผยแพร่ การรวบรวมในสิ่งที่ได้สอนไปแล้ว

ศิริวรารค์ ปทุมมาศ. (2543 : 7) ได้สรุปความหมายของการสอนไว้ว่า หมายถึงการที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมายที่วางไว้ โดยทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกันจัด และวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน

จากความหมายที่นักการศึกษาหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ จึงสรุปได้ว่า การสอน หมายถึง การที่ผู้สอนใช้วิธีเทคนิคต่าง ๆ การจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยการปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน และใช้วิธีการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อไปสู่จุดประสงค์ที่ต้องการ

วิธีสอนและลักษณะการสอนที่ดี

ทิสนา แคมมณี. (2544 : 7) ได้กล่าวสรุปว่า วิธีสอน คือ ขั้นตอนในการดำเนินการสอนให้สำเร็จ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ๆ

กาญจนา เกียรติประวัติ. (2524 : 134 อ้างมาจากสุพิน บุญชูวงศ์. 2530 : 44) คล้าค. และสตาร์. (Clark and Starr) ได้อธิบายความหมายของวิธีสอนว่า หมายถึง วิธีการที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้เทคนิคการสอน เนื้อหาวิชา และสื่อการสอน เพื่อให้บรรลุถึงจุดประสงค์ของการสอน

สุพิน บุญชูวงศ์. (2530 : 44) ได้กล่าวสรุปวิธีสอน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้สอน นักเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพในด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านเจตคติ และด้านทักษะ

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540 : 95) ได้สรุปความหมายของวิธีสอนได้ว่า วิธีสอน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้สอนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

วิธีสอนของอาจารย์จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่การสอน เพราะอาจารย์ต้องใช้ความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์ในการจัดขั้นตอนวิธีสอนของตน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพสูงสุด วิธีสอนที่นำใช้กันเป็นส่วนใหญ่มีหลากหลายวิธี และไม่มีวิธีสอนวิธีใดดีที่สุดเพราะในแต่ละวิชาหรือแต่ละศาสตร์จะมีจุดเด่นในตัวเอง ดังนั้นอาจารย์ควรเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหาวิชานั้น ๆ ตามวัตถุประสงค์ของตนซึ่งทิสนา แคมมณี. (2544 : 9 – 99) ได้นำเสนอวิธีสอนแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) เป็นวิธีสอนที่อาศัยความสามารถของผู้สอนในการเรียบเรียงเนื้อหาสาระและการใช้เทคนิคในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้น่าสนใจ
2. วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงเห็นสิ่งที่เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจและจดจำในเรื่องที่สาธิตได้ดีและนาน
3. วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment) เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ได้พิสูจน์ ทดสอบ และเห็นผลประจักษ์ด้วยตนเอง จึงเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีความเข้าใจและจดจำการเรียนรู้ได้นาน
4. วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) เป็นการสอนจากหลักการไปสู่ตัวอย่างย่อย ๆ ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนการนำหลักการไปใช้ในสถานการณ์ใหม่
5. วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction) เป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนสรุปหลักการหรือแนวคิดจากตัวอย่างต่าง ๆ ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดได้ทำความเข้าใจด้วยตนเอง
6. วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip) เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในเรื่องที่เรียน ได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง ได้ใช้แหล่งชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้
7. วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น
8. วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization) เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพของเรื่องราวที่ต้องการเรียนรู้ ประจักษ์ชัดด้วยตาตนเองทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตขึ้นมา จึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและจดจำได้นาน

9. วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) การให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะใช้บทบาทเป็นเครื่องมือในการดึงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ เจตคติ หรือคติต่าง ๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้

10. วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างนี้ มิได้มุ่งที่คำตอบใดคำตอบหนึ่ง แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลาย อันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้น

11. วิธีสอนโดยใช้เกม (Game) จุดเน้นของเกมอยู่ที่การเรียนรู้ทฤษฎีต่าง ๆ ที่จะเอาชนะอุปสรรคเพื่อจะไปให้ถึงเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจจุดเน้นของการใช้เกมในการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

12. วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งช่วยผู้เรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงที่สถานการณ์นั้นจำลองขึ้นมา ดังนั้นการอภิปรายจึงควรมุ่งประเด็นไปที่การเรียนรู้ความเป็นจริงว่า ในความเป็นจริง สถานการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างไร และอะไรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้จากการเล่นของตนในสถานการณ์นั้น

13. วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และทราบผลการเรียนรู้ของตนทันทีที่เรียนจบ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

14. วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction) เป็นบทเรียนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถ และสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ทันทีด้วยตนเอง

ละออง จันทรเจริญ. (2531 : 108) ได้จำแนกวิธีสอนต่าง ๆ ออกเป็นประเภทใหญ่ได้ 3 แบบ คือ

1. วิธีสอนแบบถือครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher – Centered Method) คือวิธีสอนที่ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ครูเป็นผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้วางแผนการสอน ควบคุมเนื้อหา วัตถุประสงค์และดำเนินการทุก ๆ วิธี เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ส่วนใหญ่ครูจะใช้วิธีแบบบรรยาย แบบสาธิต แบบนิรนัย แบบอุปนัย และแบบสืบสวนสอบสวน

2. วิธีสอนแบบถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Pupil – Centered Method) ได้แก่วิธีที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้วางแผนบทเรียน ครูเป็นเพียงผู้แนะแนวไปสู่การค้นคว้า แนะนำสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การสอนแบบทดลอง การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบหน่วย และการสอนแบบเล่นปนเรียน

3. วิธีสอนแบบครูและผู้เรียนร่วมกัน (Teaching – Pupil Centered Method) ครูและผู้เรียนจะร่วมกันในการจัดบทเรียน วางแผน ค้นคว้าหาความรู้ สรุปผลออกมาเป็นความรู้ การสอนแบบถือกลุ่มเป็นหลัก เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น การอภิปรายเป็นกลุ่ม การสอนแบบโครงการ

อนงค์พร สถิตยภาติกุล. (2543 : 11 – 14) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสไตส์การสอน ที่ผู้สอนสามารถพัฒนาสไตส์การสอนได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยการค้นพบตัวเองเพื่อไปสู่แนวทางการสอนที่ดีที่สุดดังนี้

1. การวางแผนล่วงหน้า/การกระทำโดยทันที ในกรณีที่ผู้สอนต้องตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยไม่มีแผนล่วงหน้าย่อมได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง

2. การเรียนรู้ในชั้นเรียน The Oracle Study จำแนกสไตล์ผู้เรียนไว้ 4 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

2.1 ผู้แสวงหาความรู้ จะให้ความสนใจในตัวผู้สอนเหนือสิ่งอื่นใด

2.2 ผู้ซ่อนเร้น พยายามหลบหลีกสายตาของผู้สอนอยู่เสมอ

2.3 ผู้สันโดษ ไม่ชอบสมาคมกับเพื่อน ๆ และผู้สอน จะใช้เวลาหมกมุ่นอยู่กับการทำงาน

2.4 ผู้อยู่เบื้องหลัง (ความสำเร็จ) คล้าย ๆ กับพวกสันโดษ แต่ชอบที่จะให้ความช่วยเหลือเพื่อน ๆ ในการทำงาน

ดังนั้น หากผู้สอนต้องการสร้างสรรค์บรรยากาศในชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจสอบความรู้อยู่เสมอเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างเหมาะสม

3. ภารกิจเดียว/งานต่าง ๆ ที่หลากหลาย ในกรณีที่ผู้เรียนต้องการจะเรียนหลาย ๆ วิชาในเวลาเดียวกัน ย่อมต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ที่ต่างกัน การใช้สื่อประกอบการอธิบายอย่างง่าย ๆ ของผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้นสำหรับผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ช้า นอกเหนือจากการใช้สื่อการเรียนการสอนแล้ว การจัดทำหัวข้อเรื่องเพื่อการเรียน ตลอดจนการจัดหาหนังสือเรียนเพิ่มเติมจะช่วยให้ผู้สอนประสบความสำเร็จได้

4. ความอดทน/สิ่งที่ตื้นตันใจ ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น มีคุณธรรม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง จึงต้องอาศัยความอดทนเป็นเลิศและหากผู้สอนมีอารมณ์เบิกบานแจ่มใส จะทำให้เกิดประกายความคิดที่จะนำไปสู่ผู้เรียนได้อย่างตื้นตันและน่าสนใจ

5. ความสมบูรณ์แบบ/ความไม่พร้อม โดยทั่วไปผู้สอนมักจะคาดหวังว่าผู้เรียนจะต้องทำสิ่งนั้น ๆ ได้เสมอ แต่ในความเป็นจริงแล้วอาจไม่เป็นเช่นนั้น ในกรณีที่ผู้สอนมีความพร้อมเพียงระดับที่ว่าจะไม่ถามในรายละเอียดจากผู้เรียน เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ หรือในเรื่องการเรียน ผู้สอนจะต้องมั่นใจถึงความถูกต้องของสิ่งที่เขียนขึ้น และไม่ควรตำหนิผู้เรียนที่เขียนหนังสือได้ช้า ส่วนผู้สอนที่ไม่มีความพร้อมมักจะอาศัยการตรวจงานของผู้เรียน โดยเน้นถึงความถูกต้อง มีรายละเอียดตามที่ผู้สอนต้องการ

6. การตรงต่อเวลา/การมาสาย ผู้สอนควรเป็นผู้ตรงต่อเวลาในการทำงานเสมอ การมาสายนอกจากจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี สำหรับผู้เรียนแล้ว ยังก่อให้เกิดความรำคาญแก่สถาบันตลอดจนเป็นผลให้งานเกิดความผิดพลาดได้ง่าย

สรุปได้ว่า อาจารย์ผู้สอนจึงต้องพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม ซึ่งถ้ามีการสอนที่ดีก็ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน อาจารย์ผู้สอนจึงต้องมีเทคนิควิธีเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และเป็นที่น่าสนใจ จากทฤษฎีการสอน(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช. 2538 : 243) การสอนที่ดีที่จะทำให้การสอนได้ผลดีและประสบความสำเร็จในการสอนนั้นควรมีหลักที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน
2. หลักการวางแผนและเตรียมการสอน
3. หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้
4. หลักการประเมินผลและรายงานผล

รองศาสตราจารย์ ดร.ทองคุณ หงษ์พันธ์. (2542 : 9 – 10) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนที่ดีนั้นมีหลักการที่สำคัญอยู่หลายประการ จึงสรุปเป็นบัญญัติ 20 ประการของงานสอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรให้กระจ่าง
2. วางแผนการสอนอย่างดี
3. มีกิจกรรม/ทำอุปกรณ์
4. สอนจากง่ายไปหายาก
5. วิธีสอนหลากหลายหลากหลายชนิด
6. สอนให้คิดมากกว่าจำ
7. สอนให้ทำมากกว่าท่อง
8. แคล้วคล่องเรื่องสื่อสาร
9. ต้องชำนาญการจูงใจ
10. อย่าลืมใช้จิตวิทยา
11. ต้องพัฒนาอารมณ์ขัน
12. ต้องผูกพันห่วงหาศิษย์
13. ฝ่าตามติดพฤติกรรม
14. อย่าทำตัวเป็นทรรราช
15. สร้างบรรยากาศไม่น่ากลัว
16. ประพฤติตัวตามที่สอน
17. อย่าดัดรอนกำลังใจ
18. ใช้เทคนิคการประเมิน
19. ผู้เรียนเพลินมีความสุข
20. ครูสนุกกับนักเรียน

ครูที่ก้าวหน้า ทันโลกของการสอน จะต้องเพียรพยายามยึดหลักและแนวทางการสอนอย่างน้อย 20 ประการ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ตอบสนองการพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้สามารถก้าวทันทันโลกในอนาคตได้อย่างที่เราปรารถนา

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540 : 11 –12) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนที่ดี ดังนี้

1. เป็นการสอนที่มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ครบองค์ประกอบของการสอน ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล
2. เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ความคิด ด้านเจตคติ และด้านทักษะ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้แจ้ง คัดชอบ และปฏิบัติดี เกิดการเจริญเติบโตทุกด้านอย่างขึ้นบานและแจ่มใส
3. เป็นการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์กับเนื้อหา และกับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม
4. เป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5. เป็นการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร เช่น หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เน้นการคิด วิเคราะห์วิจารณ์ และการแสวงหาความรู้อย่างมีกระบวนการ ผู้สอนก็ต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน เกิดคุณสมบัติ ดังที่หลักสูตรกำหนดไว้

6. เป็นการสอนที่คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และตลอดไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจารณ์ ได้รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา ย่อมดีกว่าวิธีสอน โดยบอกความรู้ให้ หรือกระทำให้ดูแต่เพียงอย่างเดียว การให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ทั้งความรู้ ความคิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันปัจจุบันและอนาคตได้ ย่อมเป็นการสอนที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

7. เป็นการสอนที่สร้างความสนใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนตลอดจนกระบวนการสอน เช่น ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้คำถามกระตุ้นให้คิด ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ (Learning by doing) ได้ทดลอง ได้คิดค้นคว้า ฯลฯ ย่อมทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนใจ

8. เป็นการสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุ และด้านจิตใจ บรรยากาศด้านวัตถุ หมายถึง การมีสภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตา สบายใจในการเรียน ส่วนด้านจิตใจ หมายถึง การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนด้วยดี ให้ความเป็นกันเอง ให้ความเมตตา ความรัก ความอบอุ่นแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข มีชีวิตชีวา และไม่ตึงเครียด

9. เป็นการสอนที่ผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัล และการลงโทษที่พอดี การให้คำชม การจูงใจ ระวังใจให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นภายใน การให้ผู้เรียนได้รับทราบผลงานของตนโดยทันที การให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในความสำเร็จของตน การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้เรียนจากสิ่งที่ย่ายไปยาก ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2537 : 83 – 85) ได้ให้ความเห็นของลักษณะการสอนที่ดีว่าควรมีสหสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น ควรประกอบด้วย

1. การสอนที่แจ่มแจ้ง (Clarity of Instruction) คือ มีการวางแผนการสอน จัดลำดับการสอน เรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ตนสอน มีการทบทวนกระบวนการอยู่เสมอ ให้คำแนะนำ ที่แจ่มชัด และใช้ตัวอย่างจากวัสดุอุปกรณ์ เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น

2. มีความกระตือรือร้น (Enthusiasm during Instruction) คือ ความกระตือรือร้นของผู้สอน ขณะทำการสอน จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ขึ้น โดยผู้สอนสามารถใช้พฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การส่งสายตากับผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนให้สนุก เป็นต้น

3. การเน้นในเรื่องงาน (Task Orientation) ผู้เรียนจะมีการแข่งขันในเรื่องการเรียนได้จากผู้สอน ที่มีการจัดเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม โดยเน้นให้ผู้เรียนทำตัวเหมือนนักธุรกิจ คือมีการแข่งขันในการทำงานให้มากขึ้น

4. กลยุทธ์การสอน (Instructional Strategies) ผู้สอนควรใช้กลยุทธ์การสอนให้ตรงตามเนื้อหา และระดับการพัฒนาของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน (Interaction with Students) ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในทางบวกในเรื่องการเรียน ได้แก่ มีความสัมพันธ์ที่มีความยุติธรรมต่อผู้เรียน เน้นตัวผู้เรียนในเรื่องคุณค่าและศักดิ์ศรี รวมทั้งการให้ความเข้าใจและให้โอกาสผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความยุติธรรม

6. ใช้คำถามที่น่าสนใจ (Use of Interesting Questions) ผู้สอนควรใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนตั้งคำถามได้ในแต่ละบทเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมและมีความตื่นตัวในการเรียน พระธรรมปิฎก. (2544 : 45) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนของพระพุทธเจ้าแต่ละครั้ง จะดำเนินไปจนถึงผลสำเร็จ โดยมีคุณลักษณะซึ่งเรียกได้ว่าเป็นลีลาการสอน 4 อย่าง ดังนี้

1. สันทัดสนา คือ อธิบายให้เห็นชัดเจนแจ่มแจ้ง เหมือนจูงมือไปดูเห็นกับตา
2. สมาทปนา คือ ชักจูงใจให้เห็นจริงด้วย ชวนให้คล้อยตาม จนต้องยอมรับและนำไปปฏิบัติ
3. สมุตเตชนา คือ เร้าใจให้แก่วก้า บังเกิดกำลังใจ ปลุกให้มีอุตสาหะแข็งขัน มั่นใจว่าจะทำให้สำเร็จได้ ไม่หวั่นระย่อต่อความเหนื่อยยาก
4. สัมปหังสนา คือ ชโลมใจให้เข้มขึ้น ราเริง เบิกบาน ฟังไม่เบื่อและเปี่ยมด้วยความหวัง เพราะมองเห็นคุณประโยชน์ที่ตนจะพึงได้รับจากการปฏิบัติ

สรุปได้ว่า ลักษณะการสอนที่ดีนั้น อาจารย์ผู้สอนต้องตระหนักเสมอว่าการสอนถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในอาชีพครู โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาอย่างสถาบันราชภัฏนั้น ควรศึกษาถึงองค์ประกอบการสอน วิธีสอน โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนรวมทั้งเทคนิควิธีสอน ตลอดจนการใช้จิตวิทยาในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ให้แก่ตนเอง และประเทศชาติต่อไป

องค์ประกอบของการปฏิบัติงานสอน

อาจารย์ผู้สอนที่ดีต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีคุณลักษณะเด่นเป็นผู้ที่มีภูมิรู้ดี ภูมิธรรมดี และภูมิฐานดี ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้อาจารย์ผู้สอนนำไปสู่ความสำเร็จในการสอนเป็นอย่างดี และองค์ประกอบที่สำคัญของการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ที่พึงปฏิบัติมี 5 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

1. ด้านวิชาการ

อาชีพครูนั้นจะต้องใช้ความรู้ สติปัญญา และทักษะเพื่ออบรมสั่งสอนสมาชิกของสังคมให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ ดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้เฝ้าหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ ในขณะที่วิทยาการต่าง ๆ ก้าวหน้าตลอดเวลา การหยุดนิ่งอยู่กับที่ก็คือการถอยหลังโดยไม่รู้ตัว (ทองคุณ หงส์พันธ์. 2544 : 176) ดั่งยนต์ ชุ่มจิต (2544 : 250) ได้กล่าวหน้าที่และความรับผิดชอบของครูตามรูปคำในภาษาอังกฤษของคำว่า วิชาการ (Academic) หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อวิชาการ ทั้งของตนเองและของนักเรียน ซึ่งความจริงแล้ว งานของครูต้องเกี่ยวข้องกับวิชาการอยู่ตลอดเวลา เพราะวิชาชีพครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการประกอบวิชาชีพ ด้วยเหตุนี้ครูอาจารย์ทุกคนจะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ หากไม่เป็นเช่นนั้นจะทำให้ความรู้ต่าง ๆ ที่ครูอาจารย์มีอยู่ล้าสมัย ไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ หรือโลกไร้พรมแดนในปัจจุบัน

ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2544 : 70 – 71) ได้อ้างถึงลักษณะของครูที่ดีจากผลการวิจัยต่าง ๆ ในด้านคุณลักษณะทางด้านวิชาการและงานครูมีลักษณะดังนี้

1. รอบรู้วิทยาการกว้างขวาง ครูจะต้องเป็นผู้ชี้นำในการศึกษาเล่าเรียนให้แก่นักเรียนช่วยเหลือด้านการเรียนและด้านความประพฤติของนักเรียน ตลอดจนการแนะแนวให้นักเรียนเข้าใจและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองได้ ครูจึงต้องเป็นผู้รอบรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

2. มีความรู้ในวิชาที่สอนดี ครูต้องมีความรู้ดีในเรื่องที่ต้องสอน วิชาที่ต้องรับผิดชอบในการให้ความรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียน ความรู้ในวิชาที่สอนนั้นจะดีมากน้อยเพียงไรก็ขึ้นอยู่กับการเตรียมการสอน การขยันหมั่นเพียรและความใฝ่รู้ของครูด้วย

3. มีความรู้ในวิธีสอนดี ครูที่มีความรู้ดีจะต้องสามารถสอนได้ดีด้วยในการประกอบอาชีพ ครูนั่นการสอนเป็นงานที่สำคัญที่สุด ฉะนั้นครูจึงควรวางแผนการสอนอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดจุดประสงค์ รูปแบบการสอน วิธีสอนอุปกรณ์การสอน การสอนการจัดกิจกรรมการสอน และการประเมินผล การเรียน

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูที่ดีจะต้องมีความพยายามริเริ่มและหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาแก่ศิษย์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การพยายามปรับปรุงงานสอนให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ นั้น เป็นการพัฒนาการสอนที่ได้ผลดีที่สุด เป็นความคิดริเริ่ม นอกจากนี้ความพยายามหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในด้านวิชาการ วิธีสอน ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ในวงการศึกษานี้จำเป็นอย่างมากสำหรับอาชีพครูในปัจจุบัน

5. เจตคติดีต่ออาชีพ ครูต้องมีศรัทธาต่องานครู สนใจที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะมาจากศิษย์ เพื่อนครูด้วยกัน ผู้ปกครองหรือผู้บริหารก็ตาม ให้สำเร็จลงไปด้วยความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ได้รับความสำเร็จอย่างดี นอกจากนี้ครูต้องตั้งใจพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอด้วย

6. มีความสามารถในการปรับบทเรียนให้กับผู้เรียน ครูที่สอนดีต้องรู้จักปรับปรุงวิธีสอนตลอดเวลา เนื้อหาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและสังคมอยู่เสมอ ความสามารถปรับบทเรียนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียนด้วย

7. มีความเข้าใจศิษย์ ครูที่ดีจะต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของศิษย์แต่ละคน ทั้งการสอนและการปกครองจะเป็นไปด้วยดีหากว่าครูเข้าใจ ปัญหาพื้นฐานของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป ยิ่งครูสามารถเข้าใจศิษย์ได้ดีเท่าไร ก็ย่อมจะสามารถช่วยเหลือศิษย์ในด้านการเรียนและความประพฤติได้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น

8. มีความสามารถในการใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ ครูต้องสามารถใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัยของศิษย์ในแต่ละชั้นเรียน เพื่อให้ศิษย์เกิดความสนใจและตั้งใจที่จะเรียน นอกจากนี้ครูจะต้องรู้จักใช้อุปกรณ์การสอนหรือสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน ครูจะต้องรู้จักเร้าให้ศิษย์เกิดความสนใจและอยากรู้ อยากเห็น ตั้งใจที่จะศึกษาสิ่งที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ด้วย ครูจะต้องส่งเสริมให้ศิษย์รู้จักคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตลอดจนช่วยให้รู้วิธีการที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

สุกัญญา สุวรรณาคินทร์. (2537 : 30 – 33) ได้กล่าวเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ด้านวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1. งานสอน อาจารย์จะต้องมีความรู้วิชาการดี มีความสามารถเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่จะทำการสอน มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการและกลยุทธ์การสอนเป็นอย่างดี รวมถึงพื้นฐานทางด้านส่วนตัวของผู้สอนอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพการสอน นั่นคืออาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องสอนให้นิสิต นักศึกษารู้ทั้ง 4 ได้แก่ รู้จำ รู้จริง รู้แจกแจง และรู้แจ้ง

2. งานเขียนตำรา งานเขียนตำราเป็นบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาอีกอย่างหนึ่ง ทำให้นิสิตนักศึกษา นอกจากจะได้รับความรู้ในชั้นเรียนแล้ว ก็สามารถศึกษาค้นคว้าได้จากงานเขียนตำราของอาจารย์ และอีกอย่างได้แรงจูงใจในการได้รับรางวัลค่าตอบแทน ได้รับเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งอีกด้วย

3. งานวิจัย หน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนนอกจากปฏิบัติการสอนแล้ว ยังต้องทำการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ทำให้เกิดความรู้ทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

4. งานให้คำปรึกษา นอกจากงานสอนอาจารย์ต้องให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษา ทั้งด้านการเรียน ตลอดจนเรื่องส่วนตัวนักศึกษา และอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาทุก ๆ ด้าน รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานอื่น ๆ อีกด้วย

5. งานบริการวิชาการแก่สังคม เป็นงานการให้ความรู้ทางวิชาการที่มีการสอนและวิจัย โดยการจัดกิจกรรมให้บริการแก่สังคม ชุมชน อาจารย์จึงควรกระจายความรู้ ให้คำปรึกษาตามหลักวิชาการให้แก่ประชาชน เพราะสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งสูงสุดทางวิชาการที่ต้องทำหน้าที่โดยตรง

จากผลการวิจัยของ จีรเนาว์ ทัดศรี. (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า อุปสรรคของการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ อาจารย์มีภาระในการสอนมาก เรื่องที่จัดประชุม อบรม สัมมนา ไม่เป็นที่น่าสนใจ ส่วนประเด็นในด้านการศึกษาต่อพบว่า มีอุปสรรคในเรื่องที่มีอายุมาก มีภาระทางครอบครัวและสุขภาพไม่ดี และผลการวิจัยของ ศิริวรารค์ ปทุมมาศ. (2543 : 69) ศึกษาการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่าสถาบันควรจัดให้มีระบบการประเมินผลเฉพาะด้านวิชาการ จำนวนรายวิชาที่อาจารย์รับผิดชอบไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป อาจารย์ผู้สอนควรศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต (Internet) และนำมาอภิปรายร่วมกับผู้เรียน อาจารย์ควรจัดให้มีการบูรณาการวิชาต่าง ๆ ร่วมกัน สถาบันควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาติดตามความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา และอาจารย์ควรสอนเนื้อหาด้านวิชาการให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานสอนจะให้เกิดคุณภาพได้นั้น อาจารย์ผู้สอนควรตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ด้านทางวิชาการ กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนต้องเข้าใจเนื้อหาวิชาที่จะสอนอย่างแม่นยำ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติม สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้มีความคิดก้าวไกลให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีสอนและเทคนิคการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. ด้านทักษะและเทคนิคการสอน

ในการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ผู้สอน องค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะทำให้การสอนประสบผลสำเร็จไปได้ดีนั้น อาจารย์ผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถ เชี่ยวชาญในด้านทักษะและเทคนิคการสอนเป็นอย่างดี เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น และผู้เรียนเกิดความเข้าใจตรงกับความต้องการของผู้สอน ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของทักษะและเทคนิคการสอน ดังนี้

อรสา ปราชญ์นคร. (2540 : 161) ได้ให้ความหมายของ ทักษะการสอน หมายถึง เทคนิคการสอนที่ครู ใช้สอนในการสอนแต่ละชั่วโมง แต่ละคาบแต่ละบทเรียน ทักษะการสอนจะเป็นการฝึกฝนความชำนาญในเทคนิคการสอนแต่ละทักษะ เพื่อให้ผู้ฝึกเกิดความคล่องแคล่วและมีความมั่นใจ สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง และสามารถฝึกซ้ำได้ก่อนที่จะมีการสอนจริงในชั้นเรียน การฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาคเหมาะสำหรับผู้เริ่มสอนหรือผู้ที่เป็นครูอยู่แล้ว แต่ขาดความชำนาญในการสอน บางด้านก็จะได้รับการฝึก ทักษะการสอนมีมากมายหลายทักษะ แต่ละทักษะมีความสำคัญและสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียน หรือวิธีสอนแต่ละวิธี ประการสำคัญคือ ทักษะต่าง ๆ ที่นำมาใช้ต้องให้สัมพันธ์กับบทเรียน จึงจะเรียกว่าได้นำผลการฝึกทักษะไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

ชูศรี สนิทประชากร. (ม.ป.ป.) ได้สรุปความหมายของทักษะการสอน คือ ความสามารถในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถถ่ายทอดความรู้ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนได้อย่างดี

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540 : 168 – 169) ได้สรุปว่า ทักษะการสอน คือ ความชำนาญในการสอน โดยใช้ความสามารถ ดำเนินการสอนอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และเรียบร้อย ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความกระจำในบทเรียนโดยใช้เวลาน้อย อาจารย์ผู้สอนที่มีทักษะการสอนควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ทำการสอนด้วยความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง จะทำให้การสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและสำเร็จเรียบร้อย แม้จะพบอุปสรรคบ้างก็สามารถแก้ปัญหาให้ผ่านไปด้วยความมั่นใจ
2. ทำการสอนด้วยความถูกต้องแม่นยำ หมายถึง มีความถูกต้องแม่นยำในด้านเนื้อหาสาระ และวิธีการ ผู้สอนสามารถให้เนื้อหาสาระที่ถูกต้องตรงตามทฤษฎี ครอบคลุมขอบข่ายวิธีการและมีความแม่นยำ รวมทั้งการใช้วิธีการ ทักษะในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เหมาะสมกับลักษณะวิชา ระดับสติปัญญา และสภาพแวดล้อมของผู้เรียน

3. ทำการสอนบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในเวลาที่เหมาะสม ผู้สอนที่มีทักษะการสอนจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนตามเวลาที่กำหนดไว้

เสรี ชัดแฉ่ม. (2540 : 20 – 23) ได้เสนอแนะว่าอาจารย์ผู้สอนควรมีทักษะต่าง ๆ ดังนี้

1. ทักษะในการสื่อสาร คือ การให้ความคิดเห็นและข้อมูลอย่างมีเหตุผล มีทักษะในการทำงาน และเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและอายุของผู้เรียน
2. ทักษะในการจัดการ คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอน จัดการความก้าวหน้าในการเรียน การให้เวลากับการสอน การเลือกหัวข้อวิชา ช่วงเวลา และเลือกใช้อุปกรณ์อย่างเหมาะสมรวมทั้งจัดการแก้ปัญหาเนื่องจากเหตุฉุกเฉินอื่น ๆ
3. ทักษะการสร้างและการพัฒนารายวิชา คือ การวางแผนรายวิชา การคัดเลือกและสร้างอุปกรณ์การสอน และการแสวงหาแหล่งทรัพยากรการเรียนการสอน

ณรงค์ ธรรมคุณ. (2533 : 324 – 325) ได้กล่าวไว้ว่า คุณสมบัติพิเศษที่อาจารย์ผู้สอนควรมุ่งฝึกฝนให้เกิดความชำนาญหรือเกิดทักษะเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติการสอนได้โดยตรง ได้แก่ทักษะดังนี้

1. ทักษะการใช้กระดานดำ
2. ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน
3. ทักษะการใช้คำถาม
4. ทักษะใช้วาจาจากิริยาท่าทาง
5. ทักษะการอธิบายและเล่าเรื่อง
6. ทักษะการใช้อุปกรณ์การสอน
7. ทักษะการใช้เพลงประกอบการเรียน
8. ทักษะการเสริมกำลังใจ
9. ทักษะการสร้างความสนใจ
10. ทักษะการสรุปบทเรียน

โรนัลด์ อี โจนส์. และจอห์น อาร์ ไรท์. (อ้างมาจาก ศิริวรารักษ์ ปทุมมาศ. 2543 : 19) ได้ให้ความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนควรมีทักษะความชำนาญในเทคนิคการสอนต่าง ๆ โดยสามารถเลือกและใช้เทคนิคการสอนอย่างได้ผล มีการพัฒนาความสามารถในการเลือกเทคนิคการสอนจากประสบการณ์ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีใช้เทคนิคการสอน รู้จักตนเอง และพัฒนาค่านิยมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนด้วย ดังที่ฮูเวอร์. (Hoover. 1980 : 339) ได้สรุปคุณสมบัติของการเป็นอาจารย์ผู้สอนไว้ว่า อาจารย์ผู้สอนควรมีความสามารถในการเสนอเนื้อหาได้ชัดเจน มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน มีการสร้างสรรค์ความรู้สึกที่ดีต่อกันในกลุ่มผู้ร่วมงาน ให้ความสนใจในวิชาที่สอน และมีการกระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิด อีกทั้งยังสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กัน อาจารย์ผู้สอนควรรู้จักเลือกใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา รวมถึงระดับชั้นของผู้เรียนว่าเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาด้วย

และจากการสรุปผลการประชุมสัมมนาผู้บริหาร (คณะกรรมการวิจัยแนวปฏิรูปการจัดการศึกษา โครงการ กศ.บป. 2538 : 21) ได้สรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการที่ผ่านมา ด้านกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังนิยมใช้วิธีสอนแบบเดิม คือ ครูเป็นศูนย์กลางซึ่งไม่เหมาะสมกับการสอนผู้ใหญ่ในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่ต้องอาศัยสื่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงควรหาวิธีการสนับสนุน ส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนคิดค้นหานวัตกรรม และอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครูกับวิทยากรรับเชิญให้ความสัมพันธ์และร่วมมือกันทางวิชาการอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษา และจากผลการวิจัยของ ศิริวรารักษ์ ปทุมมาศ. (2543 : 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ในด้านทักษะและเทคนิคการสอน สรุปได้ว่า สถาบันควรจัดให้มีหลักสูตรอบรมเสริมทักษะด้านเทคนิควิธีสอน ขณะทำการสอนอาจารย์ผู้สอนควรเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย อาจารย์ผู้สอนควรสอดแทรกอารมณ์ขันบ้าง ควรใช้ภาษาพูดที่สามารถสื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย และควรจัดให้อาจารย์และนักศึกษามีโอกาสสังเกตการสอนของอาจารย์ในคณะด้วย

ดังนั้นจากนักการศึกษาได้กล่าวถึงทักษะและเทคนิคการสอน สรุปได้ว่า ทักษะและเทคนิคการสอนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบอาชีพครู ซึ่งอาจารย์ผู้สอนควรฝึกฝนตนเอง ศึกษาเพื่อให้เกิดความทักษะ ความชำนาญในเทคนิคการสอน เพื่อให้การปฏิบัติงานสอนสัมพันธ์และสอดคล้องให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งในการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์เพราะเป็นการชี้ให้เห็นข้อดี ข้อเสีย และข้อบกพร่องในระบบการดำเนินการสอนของอาจารย์ว่าได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด ดังนั้นอาจารย์จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านที่ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544: 3) ได้สรุปความหมายของการวัดผลไว้ว่า การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์อย่างมีกฎเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณ หรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัด

ภัทรา นิคมานนท์. (2543 : 12) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดมาใช้ในการตัดสินใจ โดยการหาข้อสรุปตัดสินประเมินค่าหรือตีราคาโดยเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ หรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี จันทรชลอ. (2542 : 8) ได้สรุป การประเมินผล ว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลและเปรียบเทียบกับเกณฑ์

นอกจากนั้นสมนึก ภัททิยธนี. (2541: 1) ได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่า การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการหาปริมาณ หรือจำนวนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งมาวัด ผลจากการวัดมักจะออกมาเป็นตัวเลข หรือสัญลักษณ์หรือข้อมูล

นิภา เมธาวีชัย. (2536 : 5) ได้สรุป การประเมินผล ว่าเป็นกระบวนการอย่างมีระบบที่จะตัดสินใจ หรือสรุป คุณภาพและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้จากการวัดผลว่า ผลที่ได้นั้น ดี-เลว, สูง-ต่ำ, มาก-น้อย, กว่าเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างไร

ขั้นตอนในวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน มีขั้นตอนดังนี้ (สมล สิริสมบุญ. 2535 : 103 – 110)

1. การวางแผนร่วมกัน ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเพื่อความเข้าใจ และตกลงร่วมกันในเนื้อหาที่จะเรียน วัดจุดประสงค์ของการเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การแปลงจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เพื่อกำหนดความหวังผู้สอนว่าเมื่อสอนไปแล้วต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ในเรื่องอะไร เกิดพฤติกรรมในด้านไหน และในระดับใด
3. การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียน เพื่อทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อดูว่าได้บรรลุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเหล่านั้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละบุคคล

5. การตัดเกรด คือ การประเมินผลการเรียนออกมาเป็นระดับผลการศึกษา กระทำได้หลายวิธี ที่นิยมกันมี 2 วิธี คือ การตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Tests) และการตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Test)

6. การแปลความหมายการเรียน ว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์ วัตถุประสงค์ มาตรฐานที่กำหนดขึ้นสำหรับการเปรียบเทียบ การแปลความหมายการเรียนจะบอกระดับความสามารถในการเรียนของผู้เรียน และประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย

วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนผู้เรียนที่อาจารย์สามารถกระทำได้มีหลายวิธีดังนี้ (ยนต์ ชุ่มจิต. 2544 : 253 – 254)

1. การสังเกต หมายถึง การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะกำลังเรียนหรือ กำลังทำงาน การร่วมกิจกรรมกลุ่ม ความตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์กำลังอธิบายหน้าชั้น

2. การสัมภาษณ์ หมายถึง การสัมภาษณ์เพื่อต้องการทราบความเจริญก้าวหน้า ทางด้านการเรียนของผู้เรียน เช่น การสัมภาษณ์เนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการทำงาน วิธีการเรียน

3. การทดสอบ หมายถึง การทดสอบความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียน ทั้งความรู้ทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันด้วย

4. การจัดอันดับคุณภาพ หมายถึงการนำผลงานของผู้เรียนในกลุ่มมาเปรียบเทียบกับกันในด้านคุณภาพ และประเมินคุณภาพของผู้เรียนแต่ละคนว่าใครอยู่ในระดับไหน

5. การใช้แบบสอบถามและแบบสำรวจ เพื่อสำรวจตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน

6. การบันทึกย่อและระเบียบสะสม เป็นวิธีการที่อาจารย์จดบันทึกพฤติกรรมความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

7. การศึกษาเป็นรายบุคคล เป็นวิธีการที่นิยมใช้กับผู้เรียนที่มีปัญหาเป็นรายกรณี

8. การใช้วิธีสังคมมิติ เป็นวิธีที่นิยมใช้เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันประเมินคุณภาพ ว่าคนใดได้รับความนิยมสูงสุดในด้านใดบ้าง

9. การให้ปฏิบัติและนำไปใช้ เป็นวิธีที่อาจารย์ต้องการทราบพัฒนาการทางด้านทักษะหรือปฏิบัติงานของผู้เรียน

จากผลการวิจัยของ พิชมัย บัวอุไร. (2542 : 81) ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ข้อที่เป็นปัญหาและได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนไม่มีมาตรฐาน และขาดความยุติธรรม รองลงมา คือ ควรใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนหลาย ๆ รูปแบบ ควรมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นระยะ ๆ และควรมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนแบบอิงเกณฑ์-อิงกลุ่มควบคู่กันไป และผลการวิจัยของ สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540 : 83) ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทวารวดี ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การวัดและประเมินผลไม่ได้ตามเกณฑ์ เนื่องจากนักศึกษาแต่ละรายมีพื้นฐานทางการศึกษาแตกต่างกัน และการวัดผลและประเมินผลไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ข้อเสนอแนะในการแก้ไขคือ ควรจัดให้มีการทดสอบบ่อย ๆ ครั้ง เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้น ควรจัดให้มีการติดตามผลและประเมินผล ทั้งของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ควรมีการประเมินพฤติกรรมของนักศึกษา เพื่อให้

เกิดความตื่นตัว การวัดและประเมินผลควรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และควรมีการจัดอบรม ด้านการวัดผล และประเมินผล เพื่อให้ความรู้แก่อาจารย์ผู้สอน

จึงอาจสรุปได้ว่า ในการปฏิบัติงานสอนอาจารย์ การวัดผลและประเมินผลเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง เพราะทำให้อาจารย์ผู้สอนจะทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีว่ามีความเข้าใจ ได้รับความรู้มากน้อยเพียงใดในเนื้อหาวิชาที่สอน เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผู้สอนจะได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแนวการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

4. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน

ในการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์นั้น การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการเรียนการสอน เพราะเป็นสื่อกลางที่จะช่วยให้ผู้สอนกับผู้เรียนได้สื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายในเนื้อหาสาระตรงกับที่ผู้สอนต้องการ และมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีและสื่อการสอนแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ครรรชิต มัลลียงศ์. 2539 : 76 (อ้างมาจาก กิดานันท์ มลิทอง 2543 : 2) ได้สรุปความหมายของ เทคโนโลยี (Technology) ไว้ว่า หมายถึง องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ การประยุกต์วิทยาศาสตร์ วัสดุ เครื่องยนต์กลไก เครื่องมือ กรรมวิธีและวิธีดำเนินงานที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ศิลปะและทักษะในการจำแนกและรวบรวมวัสดุ หรืออีกนัยหนึ่ง เทคโนโลยี หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการผลิต การสร้าง และการใช้สิ่งของ กระบวนการ หรืออุปกรณ์ที่ไม่ได้มีในธรรมชาตินั่นเอง

กิดานันท์ มลิทอง. (2543 : 89) ได้ให้ความหมายของ สื่อการสอน (Instructional Media) ไว้ว่าหมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดยู โทรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี ดังเช่น ชลียา ลิมปิยากร. (2540 : 42) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน ว่าหมายถึง ตัวกลางที่ใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ อาจจากผู้สอนหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ ไปยังผู้เรียน และวชิราพร อัจฉริยโกศล. (2543 : 58 - 64) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) เป็นสื่อหรือสิ่งที่ช่วยให้เนื้อหาสาระมีความเป็นรูปธรรม ง่ายแก่การทำความเข้าใจ ประมวลมโนทัศน์ หรือวิเคราะห์สุดแล้วแต่วัตถุประสงค์ของการใช้สื่อ ถ้าเนื้อหาสาระเป็นรูปธรรมแล้วสื่อก็จะช่วยแปลงความให้เห็นชัดมากขึ้น นอกจากนั้นสื่อต้องมีลักษณะเอื้อต่อการรับรู้ และกระบวนการทางปัญญาของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนจึงต้องเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ

สมบุญ สวงนญาติ. (2534 : 55) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

1. เป็นเสมือนตัวกลางในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน
2. เป็นเสมือนแหล่งข้อมูลที่มีความหมายต่อผู้เรียน
3. เป็นตัวช่วยให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

4. เป็นเสมือนชุดเครื่องมือสำหรับครู ในการทำงานวิจัยและซ่อมเสริมเพื่อให้การสอน
ทันสมัยตลอดเวลา

5. เป็นเสมือนผู้ช่วยครูในการนำเสนอเนื้อหาที่มีประสิทธิภาพ

6. เป็นเสมือนแหล่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
และการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
2. ตรงกับเนื้อหา
3. น่าสนใจ
4. เหมาะกับวัยผู้เรียน
5. สะดวกต่อการใช้และการเก็บรักษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535 : 90) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการใช้สื่อในการสอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมสื่อ ผู้สอนเตรียมสื่อและตรวจสอบสื่อที่จะใช้
2. เตรียมสถานที่ เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ
3. เตรียมผู้เรียน อภิปรายวัตถุประสงค์ เน้นให้สังเกตว่าต้องดูและฟังอะไรจากสื่อชิ้นนั้น
4. ขั้นตอนสอน โดยใช้สื่อให้ถูกต้อง
5. ขั้นติดตามประเมินผล ผู้สอนอาจสรุป ทบทวน อภิปราย ชักถาม ความเข้าใจ รวมทั้ง

กิจกรรมอื่น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์และเข้าใจเรื่องที่เรียนจากสื่อชิ้นนั้น ๆ

กิดานันท์ มลิทอง. (2543 : 112 – 120) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. สื่อการสอนประเภทไม่ใช้เครื่องฉาย ได้แก่ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของจริง ของตัวอย่าง
ของจำลอง หุ่นจำลองขนาดเท่าหรือขยายของจริง วัสดุกราฟิก กระดานดำ กระดานผ้า กระดานแม่เหล็ก
การศึกษาสถานนอกสถานที่

2. สื่อการสอนประเภทใช้เครื่องฉาย ได้แก่

2.1 ประเภทเสนอภาพนิ่ง ได้แก่ เครื่องฉายภาพทึบแสง แผ่นโปร่งใส สไลด์
ฟิล์มสทริป ไมโครฟิล์ม

2.2 ประเภทเสนอภาพเคลื่อนไหว ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์วงจรปิดและเปิด
วีดิทัศน์

3. สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียง ได้แก่ วิทยุ เทปบันทึกเสียง แผ่นซีดี

4. สื่อเชิงโต้ตอบ (Interactive Media)

4.1 ด้านวัสดุ/อุปกรณ์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ บทเรียนการสอนใช้คอมพิวเตอร์ช่วย
(CAI) ซีดี-รอม แผ่นวีดิทัศน์

4.2 ด้านเทคนิควิธีการ ได้แก่ สื่อหลายมิติ แผ่นวีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ อินเทอร์เน็ต
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การสอนใช้เว็บเป็นฐาน การสอนบนเว็บ

จากการวิจัยของศิริวรรณ ปทุมมาศ. (2543 : 70) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานสอนของ
อาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ด้านการใช้
เทคโนโลยีและสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง จึงมีข้อเสนอแนะไว้ว่าสถาบันควรจัดตั้งหน่วยงานในการ
ผลิตสื่อต้นแบบ ห้องเรียนทุกห้องควรมีเครื่องฉายข้ามศีรษะ จอรับภาพ โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ และ
เครื่องขยายเสียง อาจารย์ผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ควรมีเครื่อง

คอมพิวเตอร์เพื่อบริการนักศึกษาให้มากขึ้น สื่อการสอนควรอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้จริง ควรนำสื่อประสมหรือบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ในการเรียนการสอน และในการใช้สื่อการสอนควรคำนึงถึงผลการใช้งานที่เหมาะสม เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของสมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540 : 82 – 83) ได้ศึกษา ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของสหวิทยาลัยทวารวดี พบว่า สื่อการสอนที่มีใช้อยู่ในสถานศึกษาไม่ค่อยทันสมัย อาจารย์ผู้สอนบางท่านจึงไม่ใช้สื่อในการสอนเลย หรือใช้บ้างแต่น้อยครั้งเพราะเห็นว่ายุ่งยาก และไม่ถนัด ประกอบกับสื่อการสอนที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ และสื่อการสอนบางประเภทมีราคาแพงมาก เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย ภาพยนตร์ วีดีโอ เป็นต้น ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการปรับปรุงในเรื่องการใช้สื่อในการสอนให้มากขึ้น โดยให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน เพราะการศึกษาในสภาพปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นอย่างมาก สื่อการสอนจึงควรใช้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การจัดการสอนทันสมัยกับความเจริญที่เปลี่ยนไป แม้ว่าราคาของสื่อการสอนบางประเภทค่อนข้างจะมีราคาสูง ก็ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนที่จะต้องผลักดัน กระตุ้นให้ผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญ และจำเป็นต้องมี และผู้บริหารเองก็ตระหนักถึงความสำคัญ โดยให้การสนับสนุนในการจัดหางบประมาณให้เพียงพอ เพื่อจัดซื้อสื่อการสอนที่ทันสมัย กับการเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ และจากงานวิจัยของ ประจวบ ทิพย์ปรีชา. (2537 : 82) เรื่อง พฤติกรรมการสอนขออาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ สายบริหารธุรกิจและการจัดการในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครู พบว่า ด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง การที่อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษให้ความสำคัญกับการใช้สื่อการสอนน้อย อาจเป็นเพราะอาจารย์ไม่มีเวลา เนื่องจากมีภารกิจประจำมากอยู่แล้ว หรืออาจเป็นเพราะสื่อการสอนที่วิทยาลัยจัดไว้เป็นกองกลางมีไม่เพียงพอหรืออาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอน

ดังนั้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน สรุปได้ว่า ในการปฏิบัติหน้าที่งานสอน อาจารย์ผู้สอนควรตระหนักและคำนึงถึงการใช้สื่อการสอนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการสอน อาจารย์ผู้สอนควรเลือกสื่อและศึกษา ค้นคว้า เลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และความประหยัดคุ้มค่าที่สุดเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

5. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

การปฏิบัติงานสอนจะเกิดขึ้นได้นั้นอาจารย์และนักศึกษาจะต้องมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เพราะมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก จะช่วยแก้ปัญหาทางวินัยตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี อาจารย์ผู้สอนควรเข้าใจหลักจิตวิทยาการมีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปด้วยดี และได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543 : 239 – 240) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของนักศึกษาส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในระบบ ที่ยึดอาจารย์เป็นศูนย์กลางและหรือที่ยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลางก็ตาม ทั้งสองฝ่ายจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยยึดหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์คือ หลักการยอมรับ หลักความรับผิดชอบ หลักผลประโยชน์ หลักความสุข และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจทำได้ดังนี้

1. อาจารย์ยอมรับนักศึกษา ว่านักศึกษาในฐานะเป็นทั้งศิษย์และเป็นเพื่อนมนุษย์ ย่อมมีความรู้สึก มีอารมณ์ มีความต้องการ และมีระดับความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) ที่แตกต่างกัน จึงควรสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันให้เกิดเกียรติ มีความเอื้ออาทร และมีมนุษยธรรมต่อศิษย์ ถ้าจำเป็นต้องว่ากล่าวตักเตือนควรเรียกพบเป็นการเฉพาะตัว

2. อาจารย์มีความรับผิดชอบ อาจารย์มีหน้าที่สำคัญคือ การสอนและให้คำปรึกษา อาจารย์ควรจะต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน เข้าสอนและเลิกตรงเวลา มอบหมายงานเพื่อฝึกความใฝ่รู้ให้แก่นักศึกษา และปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้แก่นักศึกษา

3. อาจารย์ให้ผลประโยชน์แก่นักศึกษา อาจารย์ควรสอนและจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาเตรียมเป็นบัณฑิตตามความต้องการของผู้ว่าจ้าง คือให้มีความรู้ความสามารถ 1) ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา 2) ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ และ 3) ความรู้ความสามารถพิเศษ และให้มีบุคลิกภาพที่ดี คือ 1) บุคลิกภาพที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน 2) บุคลิกภาพทางสังคม 3) บุคลิกภาพด้านอารมณ์ และ 4) บุคลิกภาพด้านสุขภาพร่างกาย

4. อาจารย์และนักศึกษามีความสุข อาจารย์และนักศึกษาจะมีความสุข เมื่อทั้งสองฝ่ายได้สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน อาจารย์ตั้งใจสอนและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีให้แก่นักศึกษา และนักศึกษาตั้งใจเรียนรู้จักคิดใช้ปัญญา ก็จะศึกษาสำเร็จเป็นบัณฑิต ทั้งอาจารย์และนักศึกษาต่างก็มีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับสรุปผลการประชุมระดับชาติ เรื่อง “บัณฑิตไทยในอนาคต” ว่า จำเป็นต้องพัฒนาและสร้างสรรค์บัณฑิตให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ตลอดชีวิต มีสามัญสำนึก สุขศึกษา (การมีความสุขในการศึกษาตลอดชีวิต) มีสติ รู้จักสังเคราะห์ เสียสละ มีความสุขอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น โดยให้บัณฑิตมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย

ยนต์ ชุ่มจิต. (2544 : 251) ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนสามารถกระทำไดดังนี้

1. สอนศิษย์ให้เกิดความรู้ความสามารถในวิชาการต่าง ๆ อย่างเต็มกำลัง ความสามารถ เพื่อให้ศิษย์มีความรู้อย่างแท้จริง

2. สอนศิษย์ด้วยการทำบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนานแต่ได้สาระ

3. อบรมดูแลความประพฤติของศิษย์ให้อยู่ในระเบียบวินัยหรือกรอบคุณธรรมไม่ปล่อยให้ศิษย์ประพฤตินอกกรอบระเบียบวินัยหรือกระทำการสิ่งผิด ๆ ด้วยประการทั้งปวงดูแลทุกข์สุขของศิษย์และพยายามหาทางช่วยเหลือให้คำปรึกษาหารือและช่วยแก้ปัญหาให้แก่ศิษย์

ณรงค์ ธรรมคุณ. (2533 : 81 – 82) ได้กล่าวถึงการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอนด้านกระบวนการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน ดังนี้

1. การรับรู้ หมายถึง การตระหนักถึงวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น ความเป็นอยู่ สภาพครอบครัวของผู้เรียน

2. การหาความรู้ หมายถึง มีความพยายามหาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยไม่ดูถูกและเกิดเจตคติที่ดีต่อสังคมนั้น

3. การสร้างความเข้าใจ หมายถึง อาจารย์พยายามเข้าใจเหตุผล และพฤติกรรมของผู้เรียน ควรรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดี รู้จักการสร้าง ความคุ้นเคย

4. หาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หมายถึง อาจารย์ผู้สอนควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
ด้วยการใช้กิจกรรมการสอนให้เข้ากับสภาวะการณ์ต่าง ๆ โดยไม่ทำลายวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชน

5. การยอมรับ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนควรยอมรับสภาพความเป็นอยู่ของผู้เรียน โดย
ไม่ท้อแท้และไม่ไปเปรียบเทียบกับที่อื่น ๆ

จากผลการวิจัยของนนทิยา ผิวงาม. (2540 : 118 – 119) ที่ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษา
ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการในสถาบันราชภัฏ สหวิทยาลัยอีสานเหนือ เมื่อ
เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบันเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏสกลนครกับ
นักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยมหาสารคาม นักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยสกลนครกับนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย
มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนที่เป็นจริงด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจ
เนื่องมาจากนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยสกลนคร เห็นว่าอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษา มีวิธีพูดเพื่อ
เกิดขวัญและกำลังใจในการเรียนให้การอบรมและตักเตือนเกี่ยวกับความประพฤติของนักศึกษา มีการ
แนะแนวด้านการเรียน และอาชีพแก่นักศึกษา มีความเอื้ออาทรต่อนักศึกษาอย่างเป็นกันเอง เข้าใจ
และเห็นใจเมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา อยู่ในระดับน้อยกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย
มหาสารคามและนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยสกลนครเห็นว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนในข้อนี้อยู่ในระดับ
มากกว่านักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยมหาสารคามและนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย และนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย
สกลนครกับนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยอุดรธานี มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนที่เป็นจริงด้านปฏิสัมพันธ์
ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยสกลนคร มีความ
เห็นว่าการให้การอบรมและตักเตือนเกี่ยวกับความประพฤติของนักศึกษา และเข้าใจเห็นใจเมื่อนักศึกษา
ขอคำปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยอุดรธานีมีความเห็นในรายข้อดังกล่าวอยู่ใน
ในระดับมาก

สรุปได้ว่าการปฏิบัติงานสอน อาจารย์ผู้สอนต้องให้ความสำคัญในด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับ
ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ และเป็นกันเองในการศึกษาหาความรู้จากตัวผู้สอน อาจารย์ผู้สอนต้อง
ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการมีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อเข้าใจในพัฒนาการของผู้เรียน และธรรมชาติของ
ผู้เรียนให้มากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแบ่งเป็นแขนงวิชา คือ แขนงวิชาการตลาด การบัญชี การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 729 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแบ่งเป็นแขนงวิชา คือ แขนงวิชาการตลาด การบัญชี การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 246 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแขนงวิชาเป็นระดับชั้นในการสุ่ม ดังตารางแสดงจำนวนนักศึกษาดังนี้

ตาราง 6 จำนวนนักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

แขนงวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
การตลาด	190	64
การบัญชี	283	96
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	256	86
รวมทั้งสิ้น	729	246

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ จำนวน 55 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 4 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 3 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยเป็นลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. รวบรวมสาระและเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย และการสังเกตการณ์ เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย
3. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม
4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 สร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ จำนวนทั้งสิ้น 67 ข้อ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาความให้ครอบคลุมในเนื้อหา สำนวนและภาษาที่ใช้ และให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพิสัย (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่
 - 6.1 อาจารย์สิฐฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวลักษณ์ เวชวิทยาลัง คณบดีคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี
 - 6.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอื้อมพร เขียวหิรัญ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

โดยใช้เกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ใน 5 ด้าน คัดเลือกได้ 55 ข้อ ดังนี้ คือ ด้านวิชาการมี 11 ข้อ เหลือ 10 ข้อ ด้านทักษะและเทคนิคการสอนมี 20 ข้อ เหลือ 15 ข้อ ด้านการวัดผลและประเมินผลมี 13 ข้อ เหลือ 10 ข้อ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนมี 10 ข้อ เหลือ 10 ข้อ และด้านปฏิสัมพันธ์

ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมี 13 ข้อ เหลือ 10 ข้อ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องชัดเจน และให้สมบูรณ์อีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ระหว่างวันที่ 6 - 16 มกราคม 2546 ซึ่งได้ข้อมูลครบตามจำนวน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี เพื่อนำไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถาบันราชภัฏธนบุรี โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 246 คน ระหว่างวันที่ 27 มกราคม - 12 กุมภาพันธ์ 2546
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว ซึ่งเก็บข้อมูลได้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการนำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม
4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/personal computer Plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรีทั้ง 5 ด้าน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ของคะแนนโดยรวมทุกด้านและรายด้าน ตามเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมาก หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อย หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – test) และจำแนกตามสังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา ใช้สถิติการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเชฟเฟ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544 :

65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α - Coefficient (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2523 : 98 - 99)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test for independent samples) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 173)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 236)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ	F	แทน	การแจกแจงของ F-Distribution
	MSb	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MSw	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีการของเชฟเฟ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Mean Square)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ t(t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ F(F-distribution)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวม รายด้านและรายข้อ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวม 5 ด้าน และรายด้าน จำแนก ตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา ของนักศึกษา โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการ บริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	58	23.60
หญิง	188	76.40
รวม	246	100.00
2. สังกัดของหน่วยงาน		
ราชการ / รัฐวิสาหกิจ	55	22.40
เอกชน	142	57.70
ธุรกิจส่วนตัว	49	19.90
รวม	246	100.00
3. แขนงวิชา		
การตลาด	64	26.00
การบัญชี	96	39.00
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	86	35.00
รวม	246	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง และทำงานในหน่วยงานเอกชนเป็น ส่วนมาก โดยมีนักศึกษาเข้าเรียนในแขนงวิชาการบัญชีมากที่สุด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษา
สำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ คณะ
วิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและ
ประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวมทุก
ด้านและรายข้อโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ดังแสดงในตาราง 8 - 13

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอน
ของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน

การปฏิบัติงานสอน	$\bar{X}$	S	การแปลความหมาย : ระดับความเหมาะสม
ด้านวิชาการ	2.93	0.40	มาก
ด้านทักษะและเทคนิคการสอน	2.77	0.42	มาก
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.91	0.45	มาก
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	2.76	0.48	มาก
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	2.88	0.49	มาก
รวม	2.85	0.37	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการ
จัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

	การปฏิบัติงานสอน	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
1.	ด้านวิชาการ มีความรู้ ความเข้าใจ ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง	2.85	0.57	มาก
2.	กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนชัดเจน	3.03	0.51	มาก
3.	ชี้แจงวัตถุประสงค์ขอบเขตเนื้อหาวิชาก่อนทำการสอน	3.15	0.57	มาก
4.	สอนสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ระบุไว้ในแผนการสอน	2.97	0.51	มาก
5.	สามารถวิเคราะห์เนื้อหา หลักสูตรวิชาที่สอนได้เป็นอย่างดี	2.83	0.65	มาก
6.	สามารถตอบปัญหาในวิชาที่สอนได้ชัดเจน	2.87	0.65	มาก
7.	มีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน	2.87	0.77	มาก
8.	จัดเตรียมเอกสารทางวิชาการให้ทันสมัย	2.78	0.76	มาก
9.	มีการวางแผนการสอน	3.02	0.66	มาก
10.	จัดลำดับเนื้อหารายวิชาที่สอนได้อย่างเหมาะสม	2.91	0.65	มาก
	รวม	2.93	0.40	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่านักศึกษามีความเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านทักษะและเทคนิคการสอน โดยรวมและรายข้อ

	การปฏิบัติงานสอน	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
	ด้านทักษะและเทคนิคการสอน			
11.	ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย เอื้อต่อการเรียนรู้กับผู้เรียน	2.73	0.68	มาก
12.	สามารถสอนเรื่องที่ยากให้เข้าใจได้ง่าย	2.65	0.70	มาก
13.	สามารถแก้ปัญหาในขณะที่ทำการสอนได้เป็นอย่างดี	2.88	0.62	มาก
14.	เป็นผู้ริเริ่มค้นคว้าหาวิธีสอนที่ทันสมัยอยู่เสมอ	2.71	0.72	มาก
15.	มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี	2.90	0.65	มาก
16.	ส่งเสริมกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม และสอดคล้องกับแขนงวิชาที่เรียน	2.92	0.63	มาก
17.	การตั้งคำถามและใช้คำถามได้อย่างเหมาะสม	2.79	0.64	มาก
18.	มีการสร้างบรรยากาศ และการสร้างความสนใจของนักศึกษาขณะที่สอน	2.65	0.68	มาก
19.	สามารถยกตัวอย่างประกอบการสอนที่ทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่าย	2.89	0.66	มาก
20.	ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ปัญหาและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	2.84	0.68	มาก
21.	มีการจัดวิทยากรพิเศษมาสอนเสริม	2.22	0.86	น้อย
22.	ส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสวงหาความรู้ ด้านธุรกิจแขนงต่าง ๆ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง	2.75	0.74	มาก
23.	ส่งเสริมกิจกรรมทางสาขาวิชาบริหารธุรกิจให้นักศึกษามีทักษะในการประกอบธุรกิจ	2.67	0.71	มาก
24.	ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.86	0.71	มาก
25.	มอบหมายงานตรงตามเนื้อหาวิชาอย่างครบถ้วนและเหมาะสม	3.05	0.65	มาก
	รวม	2.77	0.42	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านทักษะและเทคนิคการสอน โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย คือ มีการจัดวิทยากรพิเศษมาสอนเสริม นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

	การปฏิบัติงานสอน	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
	ด้านการวัดผลและประเมินผล			
26.	การวัดผลและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนเหมาะสม	3.04	0.62	มาก
27.	การวัดผลและประเมินผลเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่ได้ตกลงไว้กับนักศึกษาในชั่วโมงแรกของการสอน	3.05	0.72	มาก
28.	การวัดผลและประเมินผลมีความยุติธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้	3.02	0.68	มาก
29.	ข้อสอบที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมและตรงกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาที่สอน	3.00	0.67	มาก
30.	มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายวิธี ทั้งปรนัย อัตนัย และการประเมินจากการทำรายงาน	3.13	0.59	มาก
31.	นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	2.90	0.66	มาก
32.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดผล	2.55	0.82	มาก
33.	การวัดผลและประเมินผลคำนึงถึงความยากง่ายของบทเรียน	2.80	0.69	มาก
34.	แจ้งและอธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบ	2.65	0.76	มาก
35.	การวัดผลและประเมินผลมีความน่าเชื่อถือ และได้มาตรฐาน	2.94	0.65	มาก
	รวม	2.91	0.45	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน โดยรวมและรายข้อ

	การปฏิบัติงานสอน	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
	ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน			
36.	ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน	2.85	0.65	มาก
37.	มีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย	2.59	0.73	มาก
38.	สื่อการสอนเป็นที่น่าสนใจและดึงดูดใจผู้เรียน	2.60	0.75	มาก
39.	สามารถอธิบายและใช้สื่อการสอนประกอบคำบรรยายได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย	2.76	0.64	มาก
40.	มีความรู้ และความมั่นใจในการใช้สื่อการสอน	2.93	0.62	มาก
41.	จัดหาสื่อการสอนเหมาะสมกับนักศึกษา	2.80	0.66	มาก
42.	มีการจัดเตรียมการใช้สื่อในการสอนเป็นอย่างดี	2.83	0.68	มาก
43.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ง่าย และเกิดทักษะปฏิบัติ	2.75	0.72	มาก
44.	มีตำรา วารสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้าทางด้านบริหารธุรกิจ และการจัดการ	2.84	0.72	มาก
45.	จัดเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน	2.67	0.71	มาก
	รวม	2.76	0.48	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

	การปฏิบัติงานสอน	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
	ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน			
46.	เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาอย่างเป็นกันเอง	2.86	0.73	มาก
47.	ให้คำปรึกษา และแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนเป็นอย่างดี	2.94	0.68	มาก
48.	มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของลูกศิษย์	2.83	0.66	มาก
49.	มีจิตวิทยาในการพูดคุยเพื่อเกิดขวัญและกำลังใจแก่นักศึกษา	2.80	0.72	มาก
50.	ใช้กิริยาและวาจาสุภาพขณะทำการสอนหรือเมื่อนักศึกษาขอคำปรึกษา	3.07	0.62	มาก
51.	มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน	3.07	0.62	มาก
52.	ปฏิบัติตนต่อศิษย์ด้วยความสุจริต ยุติธรรม โดยเสมอภาค ไม่ลำเอียง	2.96	0.74	มาก
53.	นักศึกษาเข้าพบได้ง่าย	2.54	0.83	มาก
54.	มีความอดทนและควบคุมอารมณ์ได้ดี	2.92	0.64	มาก
55.	ตรงต่อเวลาเป็นประจำ	2.82	0.75	มาก
	รวม	2.88	0.49	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนก ตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา ดังแสดงไว้ในตาราง 14 - 20

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติงานสอน	เพศ				t	P
	ชาย	(N=58)	หญิง	(N=188)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
ด้านวิชาการ	2.96	0.38	2.91	0.40	0.81	0.41
ด้านทักษะและเทคนิคการสอน	2.80	0.36	2.75	0.43	0.79	0.42
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.88	0.43	2.91	0.45	-0.48	0.63
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	2.79	0.44	2.75	0.49	0.54	0.58
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	2.92	0.50	2.86	0.49	0.73	0.46
รวม	2.87	0.35	2.84	0.37	0.57	0.57

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสังกัดของหน่วยงาน

การปฏิบัติงานสอน	สังกัดของหน่วยงาน							
	ราชการ/รัฐสาหกิจ (N=55)		เอกชน (N=142)		ธุรกิจส่วนตัว (N=49)		รวม (N=246)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
ด้านวิชาการ	2.90	0.33	2.93	0.41	2.92	0.42	2.92	0.40
ด้านทักษะและเทคนิคการสอน	2.77	0.39	2.76	0.41	2.76	0.46	2.76	0.42
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.95	0.45	2.89	0.45	2.89	0.41	2.90	0.44
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	2.77	0.45	2.77	0.45	2.70	0.56	2.76	0.48
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	2.94	0.44	2.84	0.50	2.90	0.51	2.88	0.49
รวม	2.87	0.34	2.84	0.38	2.83	0.39	2.84	0.37

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาในแต่ละสังกัดหน่วยงาน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสังกัดของหน่วยงาน

การปฏิบัติงานสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01	0.11	0.89
	ภายในกลุ่ม	243	39.47	0.16		
	รวม	245	39.51			
ด้านทักษะและเทคนิคการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.00	0.99
	ภายในกลุ่ม	243	43.38	0.17		
	รวม	245	43.38			
ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.13	0.06	0.32	0.71
	ภายในกลุ่ม	243	49.33	0.20		
	รวม	245	49.46			
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.21	0.10	0.46	0.62
	ภายในกลุ่ม	243	56.32	0.23		
	รวม	245	56.54			
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.83	0.43
	ภายในกลุ่ม	243	59.43	0.24		
	รวม	245	59.84			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01	0.13	0.87
	ภายในกลุ่ม	243	34.25	0.14		
	รวม	245	34.28			

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่มีสังกัดของหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอน
ของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามแขนงวิชา

การปฏิบัติงานสอน	แขนงวิชา						รวม	
	การตลาด		การบัญชี		การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์			
	(N=64)		(N=96)		(N=86)		(N=246)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
ด้านวิชาการ	2.94	0.41	2.84	0.39	3.00	0.38	2.92	0.40
ด้านทักษะและเทคนิคการ สอน	2.74	0.42	2.72	0.43	2.84	0.39	2.76	0.42
ด้านวัดผลและประเมินผล	2.82	0.48	2.94	0.44	2.93	0.42	2.90	0.44
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อ การสอน	2.65	0.52	2.71	0.45	2.89	0.44	2.76	0.48
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับผู้เรียน	2.81	0.47	2.85	0.50	2.96	0.49	2.88	0.49
รวม	2.79	0.37	2.81	0.36	2.92	0.36	2.84	0.37

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอน
ของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านว่ามีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมาก

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการ
จัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามแขนงวิชา

การปฏิบัติงานสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.43	0.56	3.58*	0.02
	ภายในกลุ่ม	243	38.38	0.15		
	รวม	245	39.51			
ด้านทักษะและเทคนิคการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.71	0.35	2.04	0.13
	ภายในกลุ่ม	243	42.66	0.17		
	รวม	245	43.38			
ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.57	0.28	1.42	0.24
	ภายในกลุ่ม	243	48.89	0.20		
	รวม	245	49.46			
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.39	1.19	5.37**	0.00
	ภายในกลุ่ม	243	54.14	0.22		
	รวม	245	56.54			
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.92	0.46	1.89	0.15
	ภายในกลุ่ม	243	58.91	0.24		
	รวม	245	59.84			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.80	0.40	2.92*	0.05
	ภายในกลุ่ม	243	33.48	0.13		
	รวม	245	34.28			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่แขนงวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของ
อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ.05 และด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ ผลปรากฏตามตาราง 19 - 20

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านวิชาการ จำแนกตามแขนงวิชา

แขนงวิชา	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	การบัญชี $\bar{X} = 2.84$	การตลาด $\bar{X} = 2.94$	การบริหารทรัพยากรมนุษย์ $\bar{X} = 3.00$
ด้านวิชาการ				
การบัญชี	2.84	-	0.10	0.16*
การตลาด	2.94	-	-	0.06
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	3.00	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรีในด้านวิชาการว่ามีความเหมาะสมมากกว่านักศึกษาแขนงวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน จำแนกตามแขนงวิชา

แขนงวิชา	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	การตลาด $\bar{X} = 2.65$	การบัญชี $\bar{X} = 2.71$	การบริหารทรัพยากรมนุษย์ $\bar{X} = 2.89$
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน				
การตลาด	2.65	-	0.06	0.24**
การบัญชี	2.71	-	-	0.18**
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	2.89	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรีในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่านักศึกษาแขนงวิชาการตลาดและแขนงวิชาการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะวิทยาการจัดการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเป็นเครื่องบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ซึ่งจะเป็นข้อมูลใช้เป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะวิทยาการจัดการ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นและเป็นเครื่องบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ แขนงวิชาการตลาด การบัญชี การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ในสถาบันราชภัฏธนบุรี จำนวน 246 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ โดยแยกเป็นแขนงวิชาคือ แขนงวิชาการตลาด จำนวน 64 คน การบัญชี จำนวน 96 คน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 86 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 246 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โดยใช้ตารางขนาด

กลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Randoms sampling) และจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแขนงวิชา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาสังกัดของหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาแขนงวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2545 จำนวน 246 คน แบ่งเป็นแขนงวิชาการตลาด จำนวน 64 คน การบัญชี จำนวน 96 คน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 86 คน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ โดยสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการมีจำนวน 10 ข้อ ด้านทักษะและเทคนิคการสอนมีจำนวน 15 ข้อ ด้านการวัดผลและประเมินผลมีจำนวน 10 ข้อ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนมีจำนวน 10 ข้อ และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมีจำนวน 10 ข้อ รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดมี 55 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the social sciences/Sciences/Personal Computer Plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ทั้ง 5 ด้าน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมาก หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อย หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการ จัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test) และจำแนกตามสังกัด ของหน่วยงาน และแขนงวิชา ใช้สถิติการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยตามจุดมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย สรุปผลตามลำดับดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการ จัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านวัดผลและ ประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวม ทุกด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะ วิทยาการจัดการ โดยรวมและรายข้อทุกข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านทักษะและเทคนิคการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอน ของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย คือ มีการจัดวิทยาการพิเศษมาสอนเสริม นอกนั้นนักศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอน ของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ใน 5 ด้าน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา สรุปผลได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาที่เรียนในแขนงวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านวิชาการ นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ ว่ามีความเหมาะสมมากกว่านักศึกษาแขนงวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ ว่ามีความเหมาะสมมากกว่านักศึกษาแขนงวิชาการตลาดและแขนงวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

ผลของการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ ทั้ง 5 ด้าน เป็นบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่จะมาประกอบวิชาชีพครู ซึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ดังทองคูณ หงษ์พันธุ์. (2544 : 176) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีพครูนั้นจะต้องใช้ความรู้ สติปัญญา และทักษะเพื่ออบรมสั่งสอนสมาชิกของสังคมให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ ดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้เฝ้าหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอในขณะที่วิทยาการต่าง ๆ ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา การหยุดนิ่งอยู่กับที่ก็คือการถอยหลังโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้สถาบันได้ตอบสนอง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปครู ทั้งระบบครบวงจร ตาม

มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม และมีความเข้มแข็ง ในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในการรับสมัคร อาจารย์ใหม่เพื่อทำหน้าที่สอนในคณะวิทยาการจัดการ ได้มีวิธีการคัดเลือกหรือสรรหาอย่างมีระบบ และมี ขั้นตอนเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมกับตำแหน่งอาจารย์ในสาขาวิชานั้น ๆ และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเรียงลำดับความคิด เห็นของนักศึกษา จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการด้านวัดผลและประเมินผล ด้านปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ยกเว้น ด้านทักษะและเทคนิคการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน มี ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะ วิทยาการจัดการ โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอน ในคณะวิทยาการจัดการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่จบมาจากสายธุรกิจและเป็นอาจารย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เฉพาะสาขาวิชา ดังนั้นในการปฏิบัติงานสอนอาจารย์มีการเตรียมการสอน และชี้แจงวัตถุประสงค์ในเนื้อหา วิชาได้เป็นอย่างดี และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้วิชาการเป็นอย่างดี มีความสามารถ เชี่ยวชาญในวิชาชีพที่จะทำการสอน มีความรู้ในกลวิธีการสอนเป็นอย่างดี ดังไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2537 : 10) ได้กล่าวถึงบทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยไว้ว่า อาจารย์จะต้องทำหน้าที่ในการ แสวงหาความรู้วิชาการใหม่ ๆ โดยการค้นคว้าวิจัยมาสอดแทรกในกระบวนการและวิธีการของอาจารย์ ระหว่างการสอน และการอบรมตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรารค์ ปทุมมาศ. (2543 : 48) ที่ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพเรศ ศรีนวลดี. (2543 : 34) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมที่ พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาเลขานุการ พบว่า พฤติกรรมที่ พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการตามทัศนะของนักศึกษาในด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก

1.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอน ของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและ รายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจใน กฎเกณฑ์ ระเบียบของสถาบันเป็นอย่างดี และมีความรู้ ความเข้าใจในการหาวิธีทดสอบ วัดผลและประเมิน ผลกับนักศึกษาได้อย่างเป็นระบบมาตรฐาน เพราะการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษาถือว่าเป็น หัวใจของการสอน เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของตนเองต่อไป สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิสมัย บัวอุไร. (2542 : 92) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนของนักศึกษาใน โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ บุรีรัมย์ พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย อาจ เป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีความเข้าใจถึงความต้องการที่แท้จริงในการที่จะให้ผู้เรียน เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการสอน

1.3 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนมีจิตวิทยาในการสอนและมีความเข้าใจในตัวนักศึกษา สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อนักศึกษา เพื่อส่งผลให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันทิยา ผิวงาม. (2540 : 86) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ ในสถาบันราชภัฏสกลนคร พบว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏทั้ง 4 แห่ง มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนที่เป็นจริงของอาจารย์ในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประจวบ ทิพย์ปรีชา. (2537 : 77) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ สายบริหารธุรกิจและการจัดการในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูพบว่า ในทัศนะของนักศึกษา กศ.บป.ศูนย์ฯเชิงเทราอาจารย์พิเศษมีพฤติกรรมการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านทักษะและเทคนิคการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในด้านทักษะและเทคนิคการสอน โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย คือ มีการจัดวิทยากรพิเศษมาสอนเสริม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนมีข้อจำกัดทางด้านเวลาเพราะอาจารย์ต้องทำงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอน เช่น งานธุรการหรืองานสนับสนุนการสอน เป็นต้น ทำให้อาจารย์ผู้สอนมีเวลาในการสอนไม่ทัน จึงทำให้หาโอกาสไปเชิญวิทยากรข้างนอกมาบรรยายได้ไม่มากเท่าที่ควร และนอกจากนี้ยังขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย จึงทำให้ไม่ได้รับความสะดวกและเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับวิทยากรได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของร้อยโทสมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540 : 77) ที่ศึกษาปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทวารวดี พบว่าปัญหาด้านวิธีการสอน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. (2539 : 89) ที่ศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่านักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจในด้านการสอน เกณฑ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุญาณี สุทธิพงศ์. (2540 : 92) ที่ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูธุรกิจ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูธุรกิจมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการสอนในด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ในเรื่องสามารถใช้กลยุทธ์เทคนิคการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักเหตุผล รู้จักตัดสินใจและรู้จักแก้ปัญหา สามารถใช้เทคนิคและวิธีสอนที่ทันสมัย พัฒนาให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถเลือกใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกันเนื้อหา ดังคำกล่าวของถาวร สารวิทย์. (ม.ป.ป. : 89-90) กล่าวว่า ครูผู้สอนวิชาชีพธุรกิจควรมีความรู้ ความสามารถในการสอน ความสามารถในการสอนของครูธุรกิจนั้นขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีสอน ซึ่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ครูทุกคนควรจะต้องฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดความชำนาญและทักษะ รวมทั้งต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองด้วย

1.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ผู้สอนในคณะวิทยาการจัดการมีการเตรียมสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ และพยายามหาความรู้ในด้านการใช้สื่อการสอนมาประกอบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษาและเนื้อหาวิชาที่สอน ซึ่งสื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้

มีความพร้อมและเป็นสิ่งเร้าความสนใจของผู้เรียนให้มีความเข้าใจ สนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับความคิดเห็นของกิดานันท์ มลิทอง. (2536 : 83) ที่ว่าอาจารย์ผู้สอนควรมีความรู้ในการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน จึงจะทำให้การสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญสม สุขมาลพงษ์. (2536 : 83) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกนาฏศิลป์ในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า บุคลากรประจำการและบัณฑิตวิชาเอกนาฏศิลป์เห็นว่า อาจารย์มีพฤติกรรมในการใช้อุปกรณ์การสอน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ นอกจากจะเน้นวิธีสอนโดยให้ปฏิบัติเลียนแบบครูผู้สอนเป็นหลักแล้ว ในกรณีที่ผู้เรียนมีเวลาเรียนน้อย เช่น บุคลากรประจำการ อาจารย์ผู้สอนจะเสนอแนะให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากวีดิทัศน์เพิ่มเติม ซึ่งจะใช้เวลาเรียนน้อยกว่าและเร็วกว่า

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี จำแนกตามเพศ สังกัดของหน่วยงาน และแขนงวิชา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์รายด้านและรวมทุกด้านใกล้เคียงกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ มีวุฒิภาวะใกล้เคียงกัน มีความรู้ ความสามารถทัดเทียมกัน และส่วนมากจะมีงานทำกันเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้สภาพการอบรมเลี้ยงดู และการดำรงชีวิตของคนไทยมีลักษณะที่คล้ายกัน ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แสดงว่าเพศไม่มีอิทธิพลหรือไม่ใช้ตัวแปรที่ส่งผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทิยา ผิวงาม. (2540 : 113) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการในสถาบันราชภัฏ สหวิทยาลัยอีสานเหนือ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะพฤติกรรมการสอนที่เป็นจริงและที่คาดหวังทั้งรายด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุญญาณี สุทธิพงศ์. (2540 : 94) ที่ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูธุรกิจ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูธุรกิจที่มีเพศต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรศรี โรจน์เมฆี. (2540 : 74) ที่พบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่เพศต่างกัน มีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาที่สังกัดของหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิสมัย บัวอุไร. (2542 : 94) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในสังกัดของหน่วยงานต่างกัน พบว่า มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วมาศึกษาต่อ ซึ่งต่างก็มีภาระหน้าที่การงานและสถาบันก็เปิดโอกาสให้กับบุคคลทั่วไป โดยไม่จำกัดว่าผู้เข้าเรียนจะทำงานหน่วยงานอะไรบ้าง เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนมีการศึกษาเพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงานที่

ปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาที่ปฏิบัติงานในสังกัดของหน่วยงานต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาแขนงวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาแขนงวิชาบัญชีในด้านวิชาการ และด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และนักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษาแขนงวิชาการตลาดในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละแขนงวิชามีความแตกต่างกันไปตามรายวิชาเฉพาะเอก เฉพาะแขนงวิชา ซึ่งเป็นการเรียนการสอนเนื้อหาที่แตกต่างกัน และจุดประสงค์ของการเรียนก็แตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ในการเรียนของนักศึกษาแขนงวิชาบัญชี เป็นลักษณะความรู้ ความเข้าใจ วิเคราะห์ คิด คำนวณ ซึ่งมีผลลัพธ์ที่ออกมาต้องชัดเจน พิสูจน์ได้ และเป็นวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักกฎหมายโดยตรง และอาจารย์ผู้สอนวิชาเฉพาะด้านก็แตกต่างจากอาจารย์ที่สอนทางแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ไม่ว่าทางวิชาการหรือสื่อการเรียนการสอนก็แตกต่างกันไป เช่นเดียวกับ นักศึกษาแขนงวิชาการตลาดที่มีความคิดเห็นด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากการเรียนวิชาการทางการตลาด จะเกี่ยวข้องกับตัวสินค้า และกลยุทธ์ในการบริหารจัดการทางการตลาด ทำให้อาจารย์ผู้สอนต้องใช้สื่อในการเรียนการสอนแตกต่างจากแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นนักศึกษาจึงมีความสนใจตั้งใจเรียนแตกต่างกันไปตามแขนงวิชาที่ตนศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตตชา นิลคำ. (2542 : 65) ที่ศึกษา ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตวิชาเอกการบัญชีและวิชาเอกการตลาด มีปัญหาด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม. (2542 : บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา และพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. (2539 : 98) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมทุกด้านและรายด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ จัดเตรียมเอกสารทางวิชาการให้ทันสมัย มีคะแนนเฉลี่ยน้อย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า สถาบันควรจัดโครงการฝึกอบรม สัมมนาพัฒนาคุณภาพอาจารย์ทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ในคณะวิทยาการจัดการ เพื่อเป็นการกระตุ้น และให้ความรู้ ความเข้าใจในการเขียนเอกสารตำรา วิชาการต่าง ๆ หาข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอนให้ทันสมัย และมีคุณภาพในการเรียนการสอนต่อไป

1.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดผล ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า สถาบันควรมีการประชุม ตกลงกับอาจารย์ผู้สอนในการวัดผลและประเมินผลของนักศึกษา ควรใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยการพิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

1.3 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ นักศึกษาเข้าพบได้ง่าย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ผู้สอนควรตกลงกับนักศึกษาว่าให้นักศึกษาติดต่อได้ในช่วงเวลาใด หรือติดต่อได้โดยสะดวกได้ไหน เมื่อไหร่ ควรตกลงกับนักศึกษาให้เข้าใจกันทั้งสองฝ่าย

1.4 ด้านทักษะและเทคนิคการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ มีการจัดวิทยากรพิเศษมาสอนเสริม ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ผู้สอนควรนำนักศึกษาออกนอกสถานที่เพื่อจะได้พบวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ และได้เห็นของจริง ปฏิบัติจริงหรือกำหนดชั่วโมงในแผนการเรียน เพื่อจัดหาวิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะเข้ามาบรรยายหรือปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษารู้จริง เห็นจริงและปฏิบัติจริงได้อย่างแท้จริง

1.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ สื่อการสอนเป็นที่น่าสนใจและดึงดูดใจผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า สถาบันควรให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ควรจัดฝึกอบรมให้อาจารย์ รู้จัก การใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และสนับสนุนให้มีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยสอน โดยการจัดอบรม สัมมนา เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมในการผลิตสื่อ และจัดให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ปรับปรุง ดูแลอุปกรณ์สื่ออย่างจริงจังและเคร่งครัด ให้มีความพร้อมในการใช้งานได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี
- 2.2 ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาภาคปกติ ที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ หรือคณะอื่น ๆ ในสถาบันราชภัฏธนบุรี ทั้งระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี
- 2.3 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายวิชาในด้านการเรียนการสอน ในสถาบันราชภัฏธนบุรี
- 2.4 ควรศึกษาวิจัยความต้องการของอาจารย์ในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน
- 2.5 ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาทุกโปรแกรมวิชาที่มีต่อหลักสูตร วิชาต่าง ๆ ในสถาบันราชภัฏธนบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **สรุปผลการประชุมสัมมนาเชิงวิชาการ.หลักสูตรฝึกหัดครูราชภัฏปฏิบัติครูไทย**. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). **เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็ดลิ้นเพรสไพดักส์ จำกัด.
- _____. (2543). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการวิจัยแนวปฏิรูปการจัดการศึกษาโครงการ กศ.บป. (2538). **รายงานการวิจัยการวิจัยแนวปฏิรูปการจัดการศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- จิตตชา นิลดำ. (2542). **ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จิรเนาว์ ทัดศรี. (2533). **การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. อัดสำเนา.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2537). **นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์ พิมพ์.
- ชลียา ลิ้มปิยากร. (2540). **เทคโนโลยีการศึกษา**. เอกสารตำราสำนักส่งเสริมวิชาการ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ชูศรี สนิทประชากร. **ทักษะพื้นฐานของการสอน**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม, ม.ป.ป.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2523). **การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์**. ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูใจ เอี้ยวอักษร. (2543). **กิจกรรมการพัฒนาอาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตส่วนกลาง ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ณรงค์ ธรรมคุณ. (2533). **หลักการสอน**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่.
- ถาวร สารวิทย์. (ม.ป.ป.). **การอาชีวศึกษาและเทคนิคการศึกษา**. แผนกอุตสาหกรรมศิลป์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ทองคุณ หงส์พันธ์. (2542). **สอนดีต้องมีหลัก : บัญญัติ 20 ประการของงานสอน**. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู สถาบันราชภัฏจันทรเกษม. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : แสงสว่างการพิมพ์.

- ทองอินทร์ อังคนานุกูล. (2544). **ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะของ
อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาในเขตภาคกลาง สังกัดกรมศิลปากร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ทิพเรศ ศรีนวลดี. (2543). **พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ที่สอนสาขาเลขานุการ ตามทัศนะ
ของนักศึกษาสาขาเลขานุการ**. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิตนา แวมมณี. (2544). **14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). **ความเป็นครูไทย**. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์(1996).
- _____. (2544). **ความเป็นครูไทย**. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์(1996).
- นนุช สอนสุวิทย์. (2538). **สมรรถวิสัยของอาจารย์ผู้สอนวิชาทางธุรกิจในวิทยาลัยครู สหวิทยาลัย
ล้านนา**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงเยาว์ ชัยเสรี. (2537, ธันวาคม). "การศึกษาไทย.....ในยุคโลกาภิวัตน์ จะก้าวเดินไปทางไหนดี,"
วิทยาสาร. 89 : 8.
- นันทิยา ผิวงาม. (2540). **ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการ
จัดการ ในสถาบันราชภัฏ สหวิทยาลัยอีสานเหนือ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นิพล รัตนพันธ์. (2543, สิงหาคม). การวัดผลง่าย ๆ สไตล์สภาพจริง. **วารสารวิชาการ**. 3(8).
- นิภา เมธาวีชัย. (2536). **การประเมินผลการเรียน**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- _____. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นิภาพรรณ วิโรทัยสกุล. (2539). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษา
สายวิชาบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นุมาศ ยอดประเสริฐ. (2546). **ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของ
นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี**. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญสม สุขุมาลพงษ์. (2536). **พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกนาฏศิลป์ ในสถาบัน
ราชภัฏอุดรธานี ตามทัศนะของนักศึกษา**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรเมศวร์ ขุนภักดี. (2527). **การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ใน
มหาวิทยาลัยศิลปากร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
อัดสำเนา

- ประจวบ ทิพย์ปรีชา. (2537). "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ สายบริหารธุรกิจและการจัดการในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา," *วารสารการวิจัยเพื่อการพัฒนา*. กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ. 21(71).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สมมิตร.
- พรเลขา ตูลารักษ์. (2541, มกราคม). "คุณภาพ," *วารสารวิชาการราชภัฏฉะเชิงเทรา*. 1(1) : 56 – 57.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2544). *พุทธวิธีในการสอน*. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- พรศรี โรจน์เมฆี. (2540). *ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พิสมัย บัวอุไร. (2542). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ พงศบุตร. (2537, พฤษภาคม – มิถุนายน). "คุณธรรมกับบทบาทอาจารย์," *จุลสารพัฒนาประสิทธิภาพการสอน*. 2(3) 6 – 7.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2537, พฤษภาคม - มิถุนายน). "บทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย," *จุลสารพัฒนาประสิทธิภาพการสอน*. 2(3) : 10 – 11.
- _____. (2538). *เพื่อความเป็นผู้นำของการครุศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). *การประเมินผลการเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนาจำกัด.
- มังกร ทองสุขดี. (2533). *ครูวิทยาศาสตร์*. ฝ่ายเอกสารพิมพ์. วิทยาลัยครูเชียงใหม่.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). *การศึกษาและความเป็นครูไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ละออ การุณยะวณิชและคณะ. *วิธีสอนทั่วไป*. แผนฝึกสอน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ละออง จันท์เจริญ. (2531) *หลักการสอน*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา, สำนักส่งเสริมวิชาการ.
- วชิราพร อัจฉริยโกศล. (2543, กรกฎาคม – ตุลาคม). "เทคโนโลยีของสื่อถาจะสำคัญกว่าวิธีการ," *วารสารครุศาสตร์*. 29(1) : 58 - 64.
- วัฒนา อุดมวงศ์. (2544). *ที่ระลึกในพิธีพระราชทานเพลิงศพ รศ.ทองคุณ หงษ์พันธ์ุ*.
- วิฑูรย์ ลิ้มประเสริฐ. (2545, 24 – 30 มิถุนายน). "แต่.....ครูรุ่นใหม่," *สารประชาสัมพันธ์พิบูล-จัน*. สถาบันราชภัฏธนบุรี. ปีการศึกษา 2545(63) : 6.
- _____. (2545, 1 – 8 กรกฎาคม). "แต่.....ครูรุ่นใหม่," *สารประชาสัมพันธ์พิบูล-จัน*. สถาบันราชภัฏธนบุรี. ปีการศึกษา 2545(64) : 6.

วิภาภรณ์ ภูวัฒนกุล. (2543, พฤษภาคม). "ใครคือผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางที่แท้จริง," *วารสารวิชาการ*. 3(5).

ศิริวรารักษ์ ปทุมมาศ. (2543). *การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สงบ ลักษณะ. (2543). *การปฏิรูปครู..ว่าด้วยการผลิตครูและการพัฒนาครู. 108 ปี กระทรวงศึกษาธิการ การปฏิรูปการศึกษา*.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.

สถาบันราชภัฏธนบุรี. (2543). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2543*. คณะกรรมการดำเนินงาน กลาง งานประกันคุณภาพการศึกษา.

_____. (2543). *คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2543*. พิเศษฐ์การพิมพ์..

_____. (2543, 11 มกราคม). *เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสภาประจำสถาบันราชภัฏธนบุรี*. ครั้งที่ 1/2543.

_____. (2544). *คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2544*. พิเศษฐ์การพิมพ์.

สมนึก ภัททิยธนี. (2541). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กพลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สมบุรณ์ สงวนญาติ. (2534). *เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540). *ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทวารวดี*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมศิริ แทนปิ่น. (2535). *พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนในคณะบริหารธุรกิจตามทัศนะของผู้บริหารฝ่ายวิชาการในสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6-7*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.

สายหยุด จำปาทอง. (2531, กรกฎาคม – สิงหาคม). "การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา," *วารสารอุดมศึกษาปริทัศน์*. 3(4) : 1.

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. (2538). *รายงานการวิจัยแนวปฏิรูปการจัดการศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)* กรุงเทพฯ : คณะกรรมการวิจัยแนวปฏิรูปการจัดการศึกษาโครงการ กศ.บป.

_____. (2539). *การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏ*. กรุงเทพฯ : สภาสถาบันราชภัฏ.

_____. (2540). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันราชภัฏ*. พิมพ์ที่ แอล.ที.เพรส.

สุกัญญา สุวรรณาคินทร์. (2537, กรกฎาคม). "บทบาทของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา," *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา* 6 : 30 – 33.

สุญาณี สุทธิพงศ์. (2540). *ความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูธุรกิจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุพิน บุญชูวงศ์. (2531). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- สมล สิทธิสมบุรณ์. (2535, กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม). "วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนในระดับอุดมศึกษา," **วารสารสุทธิปริทัศน์** 6 : 103 – 111.
- สุมาลี จันทรชลอ. (2542). **การวัดผลและประเมินผล**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สุรพงษ์ หงษ์ศิลา. (2539). **สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของอาจารย์อุตสาหกรรมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ กลุ่มอีสานใต้**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุวลี จันลิ้ม. (2545). **แรงจูงใจในการเลือกเรียนกลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก ในระบบทวิภาคีของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน**. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2538). **การพัฒนาระบบการสอน**. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เสรี ชัดเข้ม. (2540, มิถุนายน-ตุลาคม). "หน้าที่ครูในฐานะที่เป็นวิชาชีพ," **วารสารศึกษาศาสตร์**. มหาวิทยาลัยบูรพา. 10(2) : 3.
- อนงค์พร สถิตย์ภาคีกุล. (2543, กุมภาพันธ์). "สไตล์การสอน," **วารสารวิชาการ**. 3(2) : 11 – 14.
- อรสา ปราชญ์นคร. (2540). **ทักษะและเทคนิคการสอน**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.
- อ้อม ประนอม. (2540). **วิทยาการสำหรับวิทยากร**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- Clark, R.E. (1994). Media will never influence learning. **Educational Technology Research and Development**, 42(2), 21-29
- Edward, Ellen L. **Experimental design in Psychological Research**. New York : Rinechart and Company, 1960.
- Good, Carter V. (1959). **Dictionary of Education**. New york : Mc. Graw_Hill.
- Hartley, K.W. (1999). Media overload in instructional web pages and the impact on learning. **Educational Media International**, 36(1), 145-150.
- Hoover, Kenneth H. (1980). **College Teaching Today : A Handbook for Post Secondary Instruction**. Boston : Allyn and Bacon.
- Krejcic, Robert V. and Morgan, Eayrle W. (1970). **Educational and psychological measurement**. n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยวลักษณ์ เวชวิทยาลัง	คณบดีคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร เขียวหิรัญ	อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ สถาบัน
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ
ระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ที่มีต่อการ
ปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี

คำแนะนำ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติ
งานสอนในด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. สังกัดของหน่วยงาน

☐ ราชการ / รัฐวิสาหกิจ

☐ เอกชน

☐ ธุรกิจส่วนตัว

3. แขนงวิชา

☐ การตลาด

☐ การบัญชี

☐ การบริหารทรัพยากรมนุษย์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของ อาจารย์ในคณะ
วิทยาการจัดการ ในด้านวิชาการ ด้านทักษะและเทคนิคการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถาม แล้วพิจารณาว่าโดยรวมแล้วอาจารย์ที่ทำการสอนได้ปฏิบัติงาน
สอน ตามข้อคำถามต่อไปนี้ในระดับใด โดยขอให้ท่านขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับ
ระดับปฏิบัติตามมีความเป็นจริงเพียงระดับเดียว ดังนี้

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยระดับมากที่สุด

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยระดับมาก

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
	ด้านวิชาการ				
1.	มีความรู้ ความเข้าใจ ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน อย่างลึกซึ้ง				
2.	กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนชัดเจน				
3.	ชี้แจงวัตถุประสงค์ขอบเขตเนื้อหาวิชาก่อนทำการสอน				
4.	สอนสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ระบุไว้ใน แผนการสอน				
5.	สามารถวิเคราะห์เนื้อหา หลักสูตรวิชาที่สอนได้เป็น อย่างดี				
6.	สามารถตอบปัญหาในวิชาที่สอนได้ชัดเจน				
7.	มีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน				
8.	จัดเตรียมเอกสารทางวิชาการให้ทันสมัย				
9.	มีการวางแผนการสอน				
10.	จัดลำดับเนื้อหาวิชาที่สอนได้อย่างเหมาะสม				
	ด้านทักษะและเทคนิคการสอน				
11.	ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย เอื้อต่อการเรียนรู้ กับผู้เรียน				
12.	สามารถสอนเรื่องที่ยากให้เข้าใจได้ง่าย				
13.	สามารถแก้ปัญหาในขณะที่ทำการสอนได้เป็นอย่างดี				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
14.	เป็นผู้เริ่มค้นคว้าหาวิธีสอนที่ทันสมัยอยู่เสมอ				
15.	มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี				
16.	ส่งเสริมกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม และสอดคล้องกับ แขนงวิชาที่เรียน				
17.	การตั้งคำถามและใช้คำถามได้อย่างเหมาะสม				
18.	มีการสร้างบรรยากาศ และการสร้างความสนใจของ นักศึกษาขณะที่สอน				
19.	สามารถยกตัวอย่างประกอบการสอนที่ทำให้นักศึกษา เข้าใจได้ง่าย				
20.	ส่งเสริมให้นักศึกษาวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ				
21.	มีการจัดวิทยากรพิเศษมาสอนเสริม				
22.	ส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสวงหาความรู้ ด้านธุรกิจ ในแขนงต่าง ๆ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง				
23.	ส่งเสริมกิจกรรมทางสาขาวิชาบริหารธุรกิจให้นักศึกษามี ทักษะในการประกอบธุรกิจ				
24.	ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน				
25.	มอบหมายงานตรงตามเนื้อหาวิชาอย่างครบถ้วนและ เหมาะสม				
	ด้านการวัดผลและประเมินผล				
26.	การวัดผลและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ไว้อย่าง ชัดเจนเหมาะสม				
27.	การวัดผลและประเมินผลเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่ได้ตกลง ไว้กับนักศึกษาในชั่วโมงแรกของการสอน				
28.	การวัดผลและประเมินผลมีความยุติธรรม โปร่งใส และ สามารถตรวจสอบได้				
29.	ข้อสอบที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมและตรงกับ วัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาที่สอน				
30.	มีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายวิธี ทั้งปรนัย อัตนัย และการประเมินจากการทำรายงาน				
31.	นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
32.	ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดผล				
33.	การวัดผลและประเมินผลคำนึงถึงความยากง่ายของ บทเรียน				
34.	แจ้งและอธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดผลและ ประเมินผลในแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบ				
35.	การวัดผลและประเมินผลมีความน่าเชื่อถือ และได้ มาตรฐาน				
	ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน				
36.	ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน				
37.	มีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย				
38.	สื่อการสอนเป็นที่น่าสนใจและดึงดูดผู้เรียน				
39.	สามารถอธิบายและใช้สื่อการสอนประกอบคำบรรยายได้ อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย				
40.	มีความรู้ และความมั่นใจในการใช้สื่อการสอน				
41.	จัดหาสื่อการสอนเหมาะสมกับนักศึกษา				
42.	มีการจัดเตรียมการใช้สื่อในการสอนเป็นอย่างดี				
43.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจ บทเรียนได้ง่ายและเกิดทักษะปฏิบัติ				
44.	มีตำรา วารสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้าทางด้านบริหาร ธุรกิจและการจัดการ				
45.	จัดเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน				
	ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน				
46.	เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาอย่างเป็นกันเอง				
47.	ให้คำปรึกษา และแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนเป็นอย่างดี				
48.	มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของลูกศิษย์				
49.	มีจิตวิทยาในการพูดคุยเพื่อเกิดขวัญและกำลังใจแก่ นักศึกษา				
50.	ใช้กิริยาและวาจาสุภาพขณะทำการสอนหรือเมื่อ นักศึกษาขอคำปรึกษา				
51.	มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน				

ข้อที่	ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
52.	ปฏิบัติตนต่อศิษย์ด้วยความสุจริต ยุติธรรม โดยเสมอภาคไม่ลำเอียง				
53.	นักศึกษาเข้าพบได้ง่าย				
54.	มีความอดทนและควบคุมอารมณ์ได้ดี				
55.	ตรงต่อเวลาเป็นประจำ				

- ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ -
ชฎากาญจน์ เจริญรบ

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 0763

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวชฎากาญจน์ เจริญรบ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สิทธากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวชฎากาญจน์ เจริญรบ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 0484

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๙ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชฎาภาณจน์ เจริญรบ นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลักษณ์ เวชวิทยาขลัง คณบดีคณะวิทยาการจัดการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวชฎาภาณจน์ เจริญรบ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หนะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 0783

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๔ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชฎากาญจน์ เจริญรบ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษา โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอี่ยมพร เทียนหิรัญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวชฎากาญจน์ เจริญรบ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๙๔14

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชฎาภาณูจน์ เจริญรบ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัคนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 กศ.บป. โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในระหว่างเดือนมกราคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชฎาภาณูจน์ เจริญรบ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 0548

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มกราคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตออกรายการวิทยุ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวภาณุกาญจน์ เจริญรบ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี" โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ จำนวน 255 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจที่มีต่อการปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในระหว่างเดือนมกราคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตออกรายการ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวภาณุกาญจน์ เจริญรบ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อของผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อของผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวชฎากาญจน์ เจริญรบ
วัน เดือน ปีเกิด	17 ธันวาคม 2505
สถานที่เกิด	ตำบลคำไฮ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	เจ้าพนักงานธุรการ ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันราชภัฏธนบุรี 172 ถนนอิสรภาพ แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	31/226 หมู่บ้านไวก้อไฮล์ ซอย 2 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จ. ปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (การบัญชี) จากโรงเรียนอุดรพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (การบัญชี) จากโรงเรียนอุดรพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2538	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ.(การจัดการทั่วไป-การบัญชี) จากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ